

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un um. . 14 "
Pe o lună . 2,40 "

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRATIA:
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să inapo-
lază.

O concepție autorizată...

— Cum își închipue un autorizat ideea „politiceii”? —

În sfârșit ne găsim pe unul zdrăvăn, care știe să ne combată! Ce mi-e Goldiș, cu frazele lui stereotipe pe care le repetă, ca pe-un instrument hodorogit? Ce mi-e dl Vaida, acărui filozofie politică trăește din spicurile articolelor noastre? Acesta, mai nou, îi întrece pe toți, căci e mai categoric și o ia foarte de sus. E mai original și e înarmat cu vederi foarte adânci. Vă rog să-l urmăriți, ca să vi-l cunoașteți. Ocazii de-astea, prielnice de a vă cunoaște talentele autorizate, de a vorbi în numele poporului — care este însuș partidul și peste care stă însuș comitetul — nu trebuie scăpate din vedere.

E vorba de dl Valer Moldovan, membru al comitetului și nepot al maicii din Brașov, care când se lasă de râvna organizării și a reorganizării partidului, trece une-ori în domeniul abstracțiunilor politico-filosofice. Nu e nimic extra-ordinar în asta. Pavel Ciucurel știe și el să citeze autori celebri, ca să-și acopere, cu mantaua lor fastuoasă, credințele pe cari nu le are. Noi în genere, avem mulți bărbați filosofi în politica noastră și nu poate fi o lectură mai distractivă, ca cea din câteva reviste, apărute cu intermitențe, cum e și „Națiunea”, sau altele, unde cugetătorii noștri autorizați, sau improvizati, își expun, greoi, concepțiile diferite. Dar pe dl Valer totuși nimeni nu-l întrece,

mi-se pare. Teoriile d-sale toate sunt puse în serviciul ideilor autorizate. Și să-l fi căutat comitetul cu lumânarea, nu-și putea găsi un interpret mai nimerit.

Să ne oprim la cazul ce ne interesează.

Dl Goga și-a permis să desfășure în „Tribuna zilelor noastre” câteva orizonturi și „arborescențe” ale gândirii și evoluției. Și cum dl Goga are exigențe ceva mai rafinate și vederi ceva mai complexe ca ori ce alt muritor, privitoare la rostul și datorii omului politic a fost natural ca gândurile acestea de progres, ca orice alt gând de progres la noi, să nu fie pe placul și pe înalta aprobare a acelor din anturajul oficialității noastre vecinic grave. Și s'a găsit tocmai dl Moldovan care să se facă expresia unui protest împotriva noului curent în materie de a judeca asupra cuprinsului științei politice.

Opinia acestui membru solidar al comitetului, opusă convingerilor noastre și ale puținilor noștri cetitori (închipuiți-vă!) se resumă în următoarea monumentală constatare, pe care o reținem din maica „Gazetă”:

„Fînd partidul național român organizația politică a poporului român, — „e sau rea voință, sau nepricepere politică (taci, frate! Red.) din partea dlui „Goga de a pretinde dela partid și în „special dela organul executiv al acestuia, dela comitetul național, ca afară „de îngrijirea chestiunilor de natură curat „politică, să se ocupe și cu afacerile bi-

„sericești, culturale și economice și cu „chestia școalelor populare... Nu! Comitetul național își are rostul său prin „însaș firea lucrului (ce-o fi oare această „fire a lucrului?” Red.) și prin sfera de „activitate, ce i-au dat-o conferențele naționale din 1881 încoace. Activitatea comitetului e *curat politică!* (Ce o fi ș-asta? „Red. Trib.) El are între cadrele programului național să caute și să aplice toate „mijloacele potrivite în lupta politică, ce „o poartă *poporul* cu ocârmuirea „politică.”

Cu alte cuvinte: hodoronc-tronc!

Am trece bucuros peste aceste naïvități, demne de puerilitatea concepțiilor politice din cercurile noastre advocățești. Dar fiindcă dl Moldovan își debitează aceste păreri direct în numele comitetului, fiindcă s'ar părea că este un ecou al „pripereii politice autorizate, și că altă pripere nu admite în afară de a d-sale, vom căuta să încercăm pe această temă o scurtă răfuială. Și când zicem Moldovan, zicem comitet, căci dacă n'ar fi comitet, dl Moldovan n'ar avea dreptul la discuțiunea părerii sale. Comitetele astea totdeauna sunt bune, mai cu seamă să dea un lustru și un rost de a fi, în viața publică, unor individualități secundare, de care în mod fatal trebuie să ții seama pe urmă.

Așa dară: ce ne spune dl Moldovan?

Spune că e „rea voință sau o nepricepere” din partea „Tribunei” de a cere comitetului mai mult decât „politică” și-l asigură pe dl Goga, că „afacerile biseri-

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA”

Evă.

Parfum de flori și cântec și lumină
Tu nu ești decât vis...

O încântare dulce și senină,
Un vis ușor ce-aripe și-a deschis
Purtând într'însa strălucirea...

Tu care porți în ochi nemărginirea,
Tu care porți furtunile în piept
Și-n mîntea ta frîntura unui cânt
Acelaș cântec sfânt

Invingător — de neînvins, sublim;
Tu fără care n'am putea vre-odată
Să spunem fericirea că iubim,
Tu, ne 'nțeleasă, veșnic adorată,
— Ești totuși numai vis...

De ce atragi? — Pesemne unde ai
Cu tine vroja rozelor de Mai,
Pesemne unde zîmbetu-ți ușor
Făcut e pentru ochiul tuturor;
Pesemne unde veșnic e în tine,
Ceva strein, ceva din zări senine,
Ceva din infinitul ce ne chiamă,

Ce ne absoarbe inimă și gând...

Da, unde ești — și fără să-ți dai seamă —

Pămînt, și cer, și infinit pe rînd;

De-aceia 'n noi neliniștea o pui,

Și un secret pari veșnic ori și cui,

Și veșnic numai vis....

Dar dai, ades, în suflete durerea

Tu, care vii ușor, ca adierea;

Și care pleci ne'nchipuit de greu

Din inima ce-o stăpânești mereu...

Și-atuncea plînsul vine...

Lăsând durerea, pleci ducând cu tine,

Pămînt și cer — acelaș infinit

În fața cărui veșnic ne-am oprit...

Te duci — dar ești de vină?...
Și pentru-atîta cântec și lumină,
Și pentru-atîta plîns ce o să vie
Ești oare vinovată?...
Te duci lăsând grădina ta pustie,
Te duci tot dulce, sfîntă și curată
Cum ai venit odată...

Te duci, te pierzi... dar tot frumoasă ești
Chiar și atunci când păcătuiești.

M. Săulescu.

Micul Pierrot.

De I. Enescu.

Intr'o vară făceam manevrele pe coastele Adriaticeii, prin plaiurile sterpe și pietroase ale munților Carst. De vre-o câteva zile se lăsase o secetă care ne secase toate izvoarele. Nu ne puteam mișca în nici o parte și așteptam într'un sat sărăcăcios sosirea vagoanelor cu apă ca să adăpăm caii bateriei.

Au fost trimise câteva patrulare să cerceteze regiunile din apropiere și să caute nește locuri mai bogate în ape, dar nu se mai întorceau.

În baterie cam intrase destrăbălarea. Nu mai găseai nici ofițer, nici soldat, toți dormeau ascunși de arișta soarelui, prin câte un pod răcoros de șură.

Cum n'aveam nimic de lucru, începusem să coșind împrejurimile și într'o zi mă prinse amurgul coborînd prin pădurea de chiparoși din dosul castelului Duino.

Vântul răcoros ce venea dinspre mare începuse să mă invioreze și abia așteptam să ajung la apă, să-mi sting arsurile pielii în valurile spumoase ce se risipeau pe nisip.

Ajunsei la malul mării și cum căutam un loc mai potrivit de scăldat, după o cotitură de stîncă auzii niște țipete sfâșietoare. Impins de curiozitate mă îndreptam în partea de unde veneau strigătele.

La eșirea din sat aproape de puntea vaporului o ceată de femei și copii se-ngrămădeau unul într'altul, iar la mijloc un copilăș ca de vre-o opt ani țipa agățat de gâtul unei bătrîne. Un bărbat

cești, culturale și economice, pe cum nici chestia școalelor populare” nu au ce căuta în preocupările „de natură curat politică” ale partidului și comitetului!

Iată ceva extra-ordinar! Ce este drept, dl Moldovan, escelentul nostru filosof politic, nu ne spune nimic din definiția noțiunii „politice” în sine. Ce este oare „politica” în sensul dlui Moldovan și a comitetului? Este ea ceva abstract, cu vre-o misiune ocultă, metafizică pe care noi să n'o cunoaștem? Care poate fi pe cești și culturale, apoi, pe cele economice comitetul sau omul politic, care să îndrăznească să *excludă* cestiunile bisericesti și culturale, apoi pe cele economice și financiare din domeniul problemelor „politice”? Politica nu resumă ea în acceptarea ei, din vremurile îndepărtate, datoria colectivă către toate interesele cetățeni or deopotrivă? Poate un partid, sau chiar un guvern al unei țări să-și motiveze existența sa, dacă în programul său politic și în preocupările zilnice nu ține cont de felurile aceste ramuri, sau discipline, cari constituie fondul adevărat al politicii?...

Strășnică ciudățenie de om „politic” („fără interes pentru afacerile bisericesti și culturale și economice, fără grije pentru școalele populare”) mai apără astfel baza principiară a comitetului nostru! E trist, fără îndoială! Căci dacă într'adevăr comitetul admite asemenea teorii, că politica exclude orice problemă de cuprins mai pozitiv, ar urma cu evidentă, că tot ce mai rămâne de făcut bunilor noștri autorizați, ar fi acum o politică, în care au un program, fără putință de a face ceva pentru realizarea lui. Și în colo tîmbălău, articole proaste, broșuri de intrigă, teorii de acum o sută de ani, pretenții de solidaritate, goldișade și vaidisme.. și alte mizerii.

Astea sunt credințe și prestațiuni de politicieni suburbani, nu de oameni politici!

«Protestul» autorizatului. În numărul de astăzi al autorizatului, se publică un articol de fond-protest, în care, cu epifetele obicinuite, **cearcă să se infirme afirmația noastră, că adunarea dela Lugoj ar fi fost o simplă inscenare împotriva noastră.** Ei bine, iată o parte a discursului dlui Goldiș, **luată din chiar acelaș număr al „Românului”:**

Apoi încă un mare succes al guvernului e, că i-a succes, ca în șirurile Românilor să producă oameni, cari să zică, după pierderile dela alegeri, că pricina înfrîngerilor noastre la alegeri nu este guvernul, ci e comitetul național! (Jos cu ei! Rușine! Se fluera!)

Onor. adunare, eu care am umblat aproape din casă 'n casă la alegători (Așa e! Să trăiți!), care în 30 de sate am fost aproape în fiecare colibă (Să trăiți!), eu să am suflet să spun, că pe mine comitetul național m'a trântit? Ar fi o infamie din partea mea, după cum cutez să spun, infamie e din partea tuturor, cari au nerușinarea să susțină minciuna aceasta, pentru că să blameze partidul național și pe conducătorii săi și să scuze mișeliile guvernului. (Așa e.)

Ce însemnează aceasta, iubite autorizat? Însemnează că dl V. Goldiș a fost cât se poate de explicit, că alți oratori au fost și mai expliciti și că noi, prin urmare, am spus curatul adevăr. Să cetească oricine discursurile tuturor oratorilor dela Lugoj și se va convinge, că acel „băietandru neisprăvit, care nu înțelege interesele superioare naționale” și care a fost raportorul nostru la Lugoj a avut cinstea tinerescă să spună adevărul, pe care onorabilul autorizat îl mistifică. Dar chiar și dl Dr. V. Branișce, a susținut față de raportorul nostru, că nu aprobă și nu cu învoiala d-sale s'au adus în adunare discuțiile noastre gazetărești...

Ce zice la aceasta autorizatul? Noi am putea să-i aruncăm cu acest prilej fără nici o rezervă în față un cuvânt destul de grav, dar lăsăm pe cetitorii noștri să judece întreg procedeu acest lipsit de cel mai elementar bun simț.

Relațiile greco-române. Din Atena se telegrafiază: Vineri, Regele Gheorghe a primit într'o audiență solemnă pe D. Florescu, noul ministru al României, care a remis Suveranului Greciei scrisorile sale de acreditare.

D. Florescu și-a exprimat bucuria de reluarea relațiilor diplomatice între cele două țări.

Regele Gheorghe răspuns în acelaș mod.

*

Balotajii în Austria. Azi dimineața au început în Austria alegerile de balotaj în 169 cercuri. Mai interesante sunt alegerile din Viena, unde creștin-socialii au să lupte împotriva social-democraților. După ce încheierea unui pact cu liberalii germani n'a reușit, mandatele creștin-socialilor sunt primejduite.

Foarte probabil că rezultatul, care se va cunoaște numai seara târziu, va aduce surprize neplăcute pentru partidul creștin-social, — ai cărui șefi vor rămânea și de data acesta în minoritate față de candidații social-democrați.

Numai în câteva circumscripții ale Vienei au reușit creștin-socialii să ajungă la înțelegere cu alegătorii liberali germani. În cele mai multe circumscripții, social-democrații obțin și voturile liberale. Afară de primarul Neumayer, de fostul președinte al Reichsrathului Pattai și de ministrul Weisskirchner, probabil toți ceilalți candidați creștini-sociali vor rămânea în minoritate.

Alegerile decurg de altminteri în ordine. Numai în Galiția, la Drohobyc, au avut loc ciocniri sângeroase între armată și alegători. Armata a tras mai multe salve, omorînd 17 inși și rănind vre-o 48 de inși, mai mare parte muncitori.

*

O nouă indemnitate bugetară de o lună. În ședința de azi a Camerei deputaților, ministrul de finanțe Lukács a depus un proiect de lege, prin care se acordă guvernului o nouă indemnitate bugetară de 1 lună, până la 1 August.

Proiectul se dă comisiei financiare, care își va prezenta raportul în una dintre ședințele viitoare.

După deschiderea ședinței, deputatul popular ~~Rakovszky István și-a motivat propunerea prin care cere o reformă a legii despre incompatibilitate.~~ La votare, majoritatea a votat contra propunerii.

Se intră apoi în discuția bugetului ministerului de justiție.

mai în vîrstă căuta să-l despartă de bătrîna, dar copilul nu voia; își înfipse mâinile în hainele femeii și cuprinși în brațe, plîngeau amândoi ca apucați de-o supremă desperare.

După câteva rugămînți, bătrînul iritat smulse copilul, care se sbătea îngrozit și-l duse pe sus, pe puntea vaporului ce aștepta la mal.

În curînd lumea se resfirase, numai bătrîna rămase înfiptă în loc, privind cu ochii plini de lacrimi la stegulețul vaporului, ce se micșora tot mai mult în albastrul apelor și care în fluturări ușoare îi trimitea ultimele salutări. Par'că nu mai putea să-și întoarcă ochii dela cel plecat, așa o impietrise durerea. Cu buzele încrețite mereu își ștergea cu șorțul ochii înroșiți și din vreme în vreme ridica mâna deasupra sprâncenelor, ca să mai zărească vaporul.

Induișat de tristețea ei, mă apropiai de ea și o întrebai cam cu sfială, dacă cel plecat i-a fost nepot?

„Nu domnule”, răspuse ea. „Nu mi-a fost nepot, mi-a fost singura mea bucurie... De acum mi-a rămas casa pustie. O să-mi pară nopțile atîta de lungi și întunecoase și zilele atîta de triste. Pe toți pe cari i-am iubit au plecat, numai pe mine m'a lăsat Dzeu de pedeapsă”.

„Vezi domnule ce face obișnuința?” reluă ea după o pauză. „Nu mi-a fost nici copil, nici rudă și cu toate astea cum l-am iubit, cum l-am îngrijit... Dela vîrsta de zece luni în brațele mele a crescut. Pentru că mamă-sa a murit. A murit de oftică, chiar în anul în care s'a prăpădit și bărbatul meu.

Ce femeie frumoasă a fost!...

Pare că o văd cum a venit într'o dimineață cu bărbatul. Omul care a luat copilul a fost bărbatul ei. Au venit cu ea să schimbe aerul, fiindcă doftorii spun, că aerul mării face bine la ofticoși. În tot anul vin d'ăia pe aici... Dar nu i-a folosit nimic; a mai trăit vre-o câteva luni și s'a dus. E îngropată aici în cimitirul nostru...

Bărbatu-său mi-a lăsat copilul mie, să-l cresc eu cum voi ști, pentru că zicea, că sunt femeie de treabă și mai bine ca la mine n'o să aibă nicăiri. A plecat pe urmă la America, de unde iacă numai de cîtăva vreme s'a întors. A avut noroc de a făcut ceva avere și mie mi-a trimis totdeauna bani și scrisori. Acum a cumpărat o viie în Dalmația și vrea să trăiască acolo, de aceia și-a luat copilul.

Bietul Pierrot, cum a plîns când l-a luat. Și pe mine m'a apucat așa o jale, pare-că îmi smulgea ceva din inimă, ceva ce aveam așa de drag și de care mă bucuram mult.

Ce copil rău era într'o vreme. Nu puteai să-l ții acasă nici legat. Făcea ce făcea și scăpa și nu mai dădeai cu ochii de el până seara. Tot în apă era ca broaștele. I-a pus numele Pierrot, pentru că părinții s'au cunoscut la un bal mascat.

Intr'o zi mi-l-au adus mai mort. Venise de departe o furtună mare, căci vezi dumneata aci la noi bat vînturi afurisite câte odată și-a apucat valurile copilul. De nu treceau niște pescari pe acolo, nu-l mai vedeam. Ce groază m'a cuprins atunci. Lui tat'său nu i-am scris nimic, am fost bună bucuuroasă, că mi-a scăpat ștregarul.

Până acum doi ani am avut mult necaz cu el

și de multeori blestemam clipa când mi-a intrat în casă.

Atunci era într'o Duminecă, eu am mers de dimineață la biserică. Pe el l-am îmbrăcat frumos și l-am lăsat să se joace cu copii vecinului. Ce-or fi făcut ei toată vremea nu știu, destul că mă pomenesc cu el în biserică, galben ca ceara, abia putea vorbi și-mi spune că arde casa. Am ieșit din biserică și cu mine alți oameni și-ntr'o fugă am fost acasă. În dosul casei avusesem niște paie păstrate pentru vite, se vedea că s'au aprins și din flacăra lor a luat foc și lemnăria dela grajd. Am avut noroc că n'a prins multă parte și cu ajutorul vecinilor am stins degrabă focul, altcum azi nu mai aveam casă.

Pierrot două zile n'a putut dormi, nici mânca. Focul atîta îl îngrozise pe semne, că n'a mai putut să închidă ochii și toată vremea tremura ținîndu-se de haina mea. Din ziua aceia domnule, copilul s'a schimbat de nu l-am mai cunoscut. S'a făcut așa de ascultător și blînd, că nu-ți puteai da seama de unde izvoarește atîta bună-tate. Nu făcea un pas fără ca să întrebe, asculta cuvîntul meu, se ruga în toate diminețile la biserică și după fiecare vorbăimi săruta mâinile și mă privea cuminte în ochi.

Nu cred să mai fie pe undeva un băiat așa de bun ca el, poate pentru asta îl-am iubit eu atîta...

Pe bătrîna o podidise iar plînsul. Lacrimile îi curgeau șiroaie peste încrețiturile feței, privi plină de durere în zarea întunecată pe unde dispăruse vaporul și cu o călținare domoală din cap, șopti întreruptă de sughituri: Pierrot puile... de-acum n'o să ne mai vedem!”

„Certe confesionale“ la Unguri.

— Chestiunea jidovească. —

Încă la începutul discuțiilor asupra bugetului ministerului de culte au luat naștere aceste așa zise certuri confesionale. Din parlament, unde au fost introduse de Polonyi Géza, au fost duse în întruniri publice și de aici ele s'au răspândit asupra întregii societăți ungurești. Peste tot locul a început să se rostască lumea asupra chestiunii jidovești, care astăzi devine o problemă de mare însemnătate pentru poporul unguresc. La Seghedin, unde a fost o alegere de deputat în zilele trecute, încă s'a simțit rezultatul acestei mișcări, căci ovreul Dr. Rosa Izsó a fost silit să-și retragă candidatura, iar la alegere a fost trântit scriitorul Eötvös Károly, faimosul apărător al jidovimii în procesul pentru omor ritual Tisza-Eszlár, ales fiind baronul Gerliczy.

Dela marea adunare dela Vigadó, din Budapsta, în care Polonyi Géza a spus că poporul unguresc nu va îngădui să se răstignească din nou Mântuitorul Hristos, și în urma discuțiilor vehemente din parlament în care deputații „unguri neași” de astăzi își desvăleau părinții cari au emigrat în patrie cu „pinkelu” în spate, chestiunea jidovească a ajuns la acel grad, că jidovimea din Budapesta proiectează o mare societate regnicolară a ovreilor din țara întregă.

Pe noi trebuie să ne lase cu desăvârșire reci toate hărtoacile aceste, sub raportul lor întrinsec și poate că ar trebui să privim cu oarecare simpatie întărirea elementului jidovesc în societatea ungurească. Ori cum ar fi ovreii, ei totuși introduc un spirit mai democratic în societatea ungurească copleșită de șovinism, iar faptul că în sîmul unui popor care ne stăpânește întră un element atât de disolvant, pe noi nu ne poate decât să ne bucure. Cultura ungurească, pe care bărbații de stat unguri voiesc să o facă atotputernică în această țară, incontestabil că suferă prin deosebita prevalență ce o câștigă spiritul israelit asupra ei, iar noi cari am fost și suntem strânși în brațele omorâtoare ale acestei culturi străine, trebuie, în niziunța noastră de a ne crea o cultură specifică românească, să simțim o ușurare văzând cum se destramă spiritul vechiu genuin unguresc și în locul lui pășește o corcitură, care nu mai poate avea puterea elementară de demult. Dacă astăzi un Arany, János, cu epopeile lui naționale, este aproape uitat alături de Ady Endre, care să rușinează că s'a născut ungur, noi nu putem să zicem nimic, căci cultura ungurească slăbește.

Este adevărat că ziarele ungurești din Ungaria, exclusiv jidovești, sînt acele cari alimentează mai mult șovinismul și-și asmuță cetitorii împotriva noastră, dar tot

atât de adevărat este că aceleași ziare prin felul lor de a fi conrup spiritul public unguresc.

Ovreii dând năvală asupra întregii vieți ungurești, prin mentalitatea lor comercială, schimbă mentalitatea curată ungurească, un fapt care pentru noi înseamnă un câștig destul de ponderos. Căci pentru noi trebuie să fie de o extremă importanță, da că față de Apponyi, expresia cea mai clasică a sufletului unguresc, un Vázsonyi spirit eminent jidovesc și ovreu născut, poate să conducă capitala țării noastre. Acel Vázsonyi, împreună cu connaționalii lui, cari îl ridică în slăvi, dovedesc că poporul unguresc, aruncat de soartă din stepele Aziei tocmai aici, în centrul Europei, începe din ce în ce mai mult să se stingă. Năvălirea ovreilor în societatea ungurească și supremația lor netăgăduită asupra culturii ungurești de astăzi, dimpreună cu dominația lor desăvârșită în cercurile financiare ale patriei noastre, constituiesc o garanție a învingerii noastre apropiate.

Este tragică în orice caz situația creată ungurilor de ovreimea care câștigă tot mai mult teren, dar în lupta ce o purtăm noi față de unguri, sentimentalismul nu are ce căuta și judecarea noastră nu poate fi influențată de dureroasa stare a unui popor stors și neputincios, care nu este în stare să respingă atacurile aduse ființei lui naționale. Chiar și din discuțiile asupra acestei chestiuni, în Cameră, cu toate insistențele ministrilor, nu s'a putut înlătura această tristă priveliște.

Un sfat s'ar putea da cu acest prilej conducătorilor vieții politice ungurești. Înainte de a porni să cucerească lumea și naționalitățile din țară să cerce să-și întărească situația lor internă, prin curățirea tuturor elementelor netrebnice din societatea lor. Atunci ar avea un temei solid și visurile lor de mărire.

Acest sfat se pare însă, că se potrivește de minune și pentru noi. Să tragem deci învățătură.

Scrisori din București.

Lângă „Casa Transilvaniei”. — Clipe de durere. — De vorbă cu dl N. Ciotori. — Halul unor ziare. — Pentru dl Goldiş.

București, 6 Iunie.

Una dintre societățile bucureștene a aranjat în parcul Carol, acolo unde a fost marea expoziție națională, o serbare. O serbare populară interesantă — având în vedere distracțiile ce le oferă publicului o trupă egipteană angajată anume în vederea acestei serbări. O mulțime de lume aleargă să vadă jocul trupei, să asculte muzica orientală a capelei.

De altfel, chiar și fără această serbare, parcul Carol merită să fie vizitat cât mai des. O mulțime de clădiri din timpul expoziției au rămas și se păstrează în toată splendoarea lor. Palatul artelor, care dominează împrejurimea, cula lui Tepeș, care ne amintește de trecutul sbuciumat, casa dela Poradim, unde s'a adăpostit cel mai înțelept și mai viteaz căpitan al vremurilor noastre, toate, toate îți strecoară în suflet un fior nelămurit.

Nu poate fi o primblare mai plăcută în după amiezile fierbinți ale lui Iunie, decât aici, unde mâna omenească a făcut să răsară ca'n basme o grădina răcoroasă cu straturi de flori, cu pomi roditori și cu tei cari răspândesc atâta parfum.

Și astăzi, ca de atâtea ori altădată am simțit același fior vizitând acest parc. Și cum mergeam așa pe cărările umbrite, discutând cu același prieten cu care de atâtea ori m'am înduioșat în fața durerei omenești, s'au m'am revoltat în fața răutății conștiinței, am ajuns în fața pavilionului Transilvaniei. Casa asta cu obloanele ei verzi, pururea închise are par'că ceva din tristetea ce se lasă toamna peste satele noastre din Ardeal, atunci când cade brumă, când feciorii au plecat în cătanie.

Prietenul observă crucea că s'a cam plecat.

— Pe semne a auzit și iea de cele ce se petrec în Ardeal și s'a cutremurat!

Gluma lui mă întristează. De câte ori n'am simțit ca o săgeată de foc străbătându-mi pieptul, când am auzit din partea celor din România:

— Vă lăudați cu caracterele dela voi. Uite acum, vă mâncați ca câinii. Vă lăudați cu demnitatea ziarelor voastre. La o laie de țigani nu găsești însă un dicționar al trivialităților mai complet ca în ziarul comitetului vostru național. Sunt proști cei ce vă încurajează...

Aceeaș umbră se lasă acuma pe gândul meu. Prietenul care face observarea a umblat Europa întregă, cunoaște atâtea popoare, diploma și-a luat-o la Stockholm. Il cheamă D. N. Ciotori, acela acela care a dat marelui Björnson atâtea informații despre starea Românilor din Ungaria, acela care a căutat să informeze pe cei din Nord despre luptele noastre, care ne-a făcut cunoscută printr'o serie de eminente traduceri, literatura suedeză și norvegiană cu toate frumusețile ei.

Cel ce face observarea e acelaș Ciotori, care, în Enciclopedia Nordului a scris articolele privitoare la Români, e unul din cei mai de valoare tineri ai noștri

Și, acum privesc întrebător în ochii lui, el se așează pe lavița dela poarta „casei din Ardeal”, scoate din buzunar „Românul” și cetește pasagiul referitor la colaboratorii „Tribunei”: „...Ghinionistă, ca totdeauna, au venit la ea tot copii de aceia lepădați pe drumuri, în cea mai parte copii tâmpiți din părinți bețivi, drojdiile societății omenești... Vor veni mereu, recrutăți din toate scursorile lumii, pângăritori ai credințelor românești”.

— Astfel de lucruri, împodobite cu frumosul „traftir” scriu oamenii voștri, într'un ziar ce se întitulează „oficiosul partidului național”. Le scriu, sau tolerează să fie scrise, frunțașii vieții voastre publice.

— Asta nu înseamnă că întregă presa noastră scrie așa. Și tu ești colaborator al unui ziar dela noi. Tu scrii la „Tribuna”, probabil vei fi și tu din „părinți bețivi”.

Ochii lui se aprind.

— Cred că prin scrisul nostru n'am adus nimănuia nici o jignire. Socotim că, scriind facem, pe cât putem, operă culturală. Presa voastră din Ardeal, mai ales, era pentru noi cea mai aleasă presă. Astăzi însă orice iluzie s'a dus. Cine se respectă pe sine însuși, cine-și respectă cetitorii și cine vrea să facă operă culturală, vrea să facă educație poporului, nu poate să scrie cuvinte ca „traftir”, „copii tâmpiți din părinți bețivi” etc. Nu poate să trateze pe colaboratorii unei gazete, cari au crezut că ajută cu scrisul lor la înălțarea unor frați obidiți, de „drojdiile societății omenești”, „scursorile lumii”, „pângăritori ai credințelor românești”. In calitate de colaborator al „Tribunei” protestez cu toată energia împotriva acestui desfrâu de limbaj!?

*

Se lasă amurgul. Se lasă greu și întunecă ultimele licăriri ce se reflectează din ferestrele mărețului palat. Și ne întorcem așa tăcuți pe acelaș cărări, eu mă gândesc la cele ce spunea dl Lorga, în conferința ținută la Craiova. Să cetim

Ocazie de cumpărat mobile!

Din cauza producției abundente poți afla pentru prețurile cele mai săzute mobila de lipsă la: **Szókely și Róti** fabricanți de mobile în **Marosvásárhely** Piața Széchenyi-tér 47.

Oamenilor acreditabili se vând și pe lângă plătire în rate lunare fără nici o urcare de preț. — — —

— Mare asortiment în trusouri pentru mirese. —
La cerere din provincie trimite bogatul catalog ilustrat.

gazetele din Ardeal ca să primim din ele înălțarea sufletească! Nu apăruseră atunci aceste trivialități fără de pereche, cari se publică sub egida unor oameni, ce țin la cinstea lor. Astăzi de sigur marele savant n'ar mai recomanda acest lucru.

Căci, oric es'ar spune, nici cele mai spurcate publicațiuni pornografice „Jaretiera”, „Chichirezul”, „Scioica” și alte publicațiuni menite a înlocui dozele de escitante luate de erotomaniacii ridicoli, n'au întrecut în pornografii publicația condus de dl Goldiș.

Se știe că indivizii atinși de demență senilă cad în boala pornografiilor. Nu se sfiesc să scrie cele mai spurcate împerecheri de cuvinte. E acesta cazul conducătorului „Românului”? Atunci locul lui ar fi undeva, unde să fie supravegheat de ochiul scrutător al medicului. Intru cât ziarul „Românul” numește pe colaboratorii „Tribunei” „copii tâmpiți din părinți bețivi”, „cari se prostituează în trafirul unei demimonde babe”, intru cât aceste moșii nu sunt adresate și mie somez pe directorul „Românului” să le retracteze.

Să le retracteze, căci în casa părinților mei n'am văzut ceiace, mai târziu, mi-a fost dat să văd aiurea. Acolo n'am văzut altceva decât frica lui Dumnezeu. In caz contrar, nu știu cine va regreta. O violență cât de mare în stil este explicabilă, moșciile să și-le debiteze însă oricine la adresa acelora, cari i-le tolerează. Este dureros însă că întreg acest dicționar scabros este întrebuit de un om care ocupă o înaltă funcțiune — bisericească! Frumoasă pildă pentru tinerii teologi și pedagogi veniți dela secretarul consistoriului din Arad!
I. U. Soricu.

Apucături caracteristice.

Am primit o adresă datată din Viena. Era iscălită: Dr. Ghrașim Curațiu, Ștefan Mărcuș, Dr. Dupe, Dr. Gherman, C. A. Babeș, Ion Cimponeriu, Dr. Paulincu și Dr. Piticariu. Am și publicat-o în numărul de Rosalii. Se desaproba în ea noile atacuri aduse ziarului nostru. Abia acum aflăm însă că acea adresă era o mistificare fără de pereche. Un tip stupid din Viena a falsificat iscăliturile numiților Viena a falsificat iscăliturile numiților d-ni și a introdus și două nume fictive cari după-cum aflăm ar însemna pe sârbește cele mai sfruntate porcării. Curațiu și Dupe, sunt două expresii, cari nici tipări nu se pot și nu se pot nici pronunța de un om bine crescut. Pe noi, se înțelege, ne lasă cu desăvârșire reci aceste proceduri de slugoi, ținem însă să arătăm publicului nostru cu ce fel de arme se lucrează împotriva noastră.

Scrisori anonime de un cuprins scârbos, pe cari le primesc redactorii și colaboratorii noștri, falsificări stupide ca cea pe care o desvâlim astăzi, iată așa zisele arme autorizate. Căci să băgăm bine de seamă că aceste exhibiții de inconștienți, cadrează de minune cu limbajul și purtarea ziarului autorizat, „Românul” Câtă vreme din Viena, un oarecare „adherent sincer” ne trimite aderențe falsificate cu nume pornografice, ziarul autorizat, prin peana unui tip adunat de pe străzile Bucureștilor, ne tratează în fiecare zi cu epitete ca aceste: scuiptoare, demimondă bătrână, loc unde să prostituiască in-

telectul, iar unora dintre redactorii noștri li-se înjură părinții în modul cel mai ne-rușinat.

Aceste apucături ale ziarului autorizat și ale cetitorilor lui sunt caracteristice, pentru o anume stare de spirit a oamenilor dela noi și nu putem să le judecăm decât sub acest raport. De câtă primitivitate trebuie să fim capabili, ca să poată să existe în societatea noastră un ziar și niște oameni cu astfel de moravuri.

Dăm aici întâmpinarea pe care ne-o trimite tinerii noștri prietini dela Viena, a căror nume a fost folosit în acea adresă falsificată și rugăm pe directorul Românilui, care patronează toate aceste manopere, să facă comentarul acestor rânduri ale noastre:

Onorată Redacție!

Nu voim ca să rectificăm nimic ci numai semnalăm o necuviință săvârșită de niște anonimi, care aruncă o lumină asupra stărei de spirit produsă prin hărțuierile recente. In numărul de Rosalii al ziarului Dvoastră a apărut o adresă de proveniență obscură, care pe lângă subscrierile subsemnaților conține și unele fictive, cari dovedesc gustul estetic al autorului și lovesc în simțul de pudoare al publicului cu cunoștințe de limbă slave (sârbească). Aceasta e arma sobolilor. In aceasta procedură nu putem constata altceva, decât intențiunea de-a discredita pe calea cea mai căvalerească un organ de publicitate și oameni cari nu se pot cobori la josnicia lor. Credem, că e o dorință expresă a tuturor, cari țin la bunul nume al tinerimei, să iscodească numele autorului falsificației. Noi din partea noastră desaprobam și condamnăm astfel de proceduri josnice.

V i e n a, 12 Iunie 1911.

*Dr. Laurian German
Ștefan Mărcuș
Coriolan A. Babeșiu-Rujanul
Constantin Cimponeriu*

Carnetul unui privitor.

— Scrisoare - câtră Goga. —

„...Te iert eu dar nu te iartă stăpânul meu”.

Exema autorizată.

Fecior al lui Iosif preotul,
„Măririle” contimporane,
Ca Vaida 'n parlament, îți strigă:
— Nu face larmă, măi mocane!

Vezi, dac'aveai și tu un titlu
Inscris pe pielea cea de căne,
Puteai să te gândești cu grije
La soartea nației române.

Așa însă, să-ți pară bine
Că nu te-au răstignit „mai marii”,
Ci se distrează, când te latră
Coteiul sterp, bărbatul Sariei.

Căci pentru dâșii adevărul
Rostit de marele poet
E mai puțin ca 'njurătura
Văcarilor dela Olpret.

Tu ai uitat să cânti isprava
Pe care-o săvârșesc „fruntașii”.
Te-a 'nduiosat „Un om” și „Laie”
Și „Dascălița” și „Glăcașii”.

Ti-s'a părut că Oltul poartă
Al neamului suspin amar,

Și n'ai văzut că'n al lui murmur
E un discurs parlamentar.

Ce-i „Carmen”, ce e „Solus ero”?
De lipsa ta de gust mă mir,
De ce nu scrii, ca domnul Goldiș,
De „scuiptoare”, de „traftir”?

Pricipe deci c'a ta e vina
Că azi te dușmănesc „mai marii”,
Că se distrează, când te latră
Coteiul sterp, bărbatul Sariei.

Dar dă-i in sama mea, poete,
Căci și-au găsit in mine vracii:
Eu pentru proști am ironia,
Eu am pentru cotei — gârbaciul!

Rămurel.

Scrisori din Sibiu.

Concertul „Reuniunii sodalilor români”. — Tra-diții. Sezătorile Bunilor Templieri.

In sfârșit, după o tăcere cam lungă, — nebișnuită până acum, — „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” a dat un reușit concert în 11 Iunie n. (prima zi de Rosalii) în sala cea mare dela „Unicum”.

Scopul acestui concert a fost ca din veniturat să se dea ajutorare nenorociților prin foc din comuna Broșteni (comitatul Albei-Inferioare).

Corul mixt al reuniunii, cu concursul pedagogilor curs III din seminarul „Andreian”, a fost condus cu precizie de dl Candid Popa, învățător la școala de aplicație a seminarului „Andreian”. Cântările, — aproape toate compoziții cunoscute, — au fost reușit predate, nelăsând nimic de dorit. Au fost mai ales compoziții de Dima, A. Popovici, Tudor cav. de Flondor, Muzicescu. In cvartet dublu au predat pedagogii cursului III, — sub conducerea zelosului pedagog N. Drăgoș, bucățile: „In pădure” de T. cav. de Flondor și „Dorul Ardeleanului” de T. cav. vici. Prima vioae și energică; a doua duioasă, lină și plină de sbucium, — caracteristica ardeleanului român. In program a fost și trilogul „Sărbătorile băbești” de Marian Drăgan, predat cu multă vervă de d-șoarele Elena Bordia, Anița Luca și Maria Bordia. Mai ales prima s'a distins printr'un joc natural, calm și neafectat. Cunoscutul tenor liric I. Stanciu, a cântat solo unele romante și doine, secerând furtunoase aplauze. După concert a urmat dans până în zori, fiind preferite mai ales frumoasele noastre jocuri naționale. Mai multă atenție ar trebui să se dea pe viitor costumelor naționale, cari la această petrecere au fost foarte slab reprezentate, (excepție coristele, la cari au fost impus costumul național din partea reuniunii).

Un obicei frumos al Românilor sibieni e, că a doua zi de Rosalii să iasă fiecare în pădure și acolo în mijlocul naturii, la umbra copacilor seculari, să-și trăiască o zi de poveste albastră.

Și în anul acesta, a doua zi de Rosalii, deja de dimineață sub un cer senin de vară, păcuri, păleuri Români în grupuri, cu fața vioale și vesele se îndreptau câtră pădure. Acolo, bătrânii, tolăniți pe verdeț, desgroapă trecutul prin povestirile lor duioase, tinerii aleargă sburdalnici prin tufișuri după fragi și după... ochi negri, iar copilașii se joc nevinovați prin iarba mirositoare. Freamătul frunzelor doinește lin, păsărelele, — se întrec care de care prin ciripitul lor vesel, și din tot cuprinsul firii se revarsă o pace cerească, binefăcătoare. Sunt tradiții vechi, moștenite din moși-strămoși, iar urmașii le țin cu sfințenie.

Atelier optic. Isvor vrednic
de încredere și ieftin pen-
tru orice cumpărături.

Dobó Albert, Kolozsvár,

Giuvaergiu. Mátyás király-tér 15.

Posta prăvălie HUSZNIK.

Isi recomandă magazinul său bine asortat cu ci-sornice de fabricație renumită. Mare asortiment de juvaere din aur, argint, briliante și obiecte din argint vetricabil de China, cum și in articole optice.

Mai mult ca ori când, chestia alcoolismului a început să fie viu discutată în toate cercurile, mulți au început să se convingă că o reformă socială se poate aplica numai la un popor treaz și conștient de sine. E o patimă prea înrădăcinată la poporul nostru, obiceiul beuturii și care nu se poate combate numai prin vr'un articol, două de ziar, scris „în ciasuri libere” ci cere mai întâi de toate pilda vie dată poporului și convingerea maselor mari prin întruniri și șezători ca astfel să lase și urme în popor.

Loja „Andrei Șaguna” a Bunilor Templieri din Sibiu, sub conducerea dlui Dr. *Dionisie Moldovan* și cu concursul altor bărbați de ai noștri, își continuă seria șezătorilor sătești aranjate special pentru combaterea alcoolismului. Au ținut până acum — pe lângă șezătorile aranjate în Sibiu — în comunele: Săliște, Cristian, Gușterița și continuă mai departe prin comunele învecinate. Spre a fi înțelese de mulțime și spre a fi pătruns poporul de însemnătatea acestei chestii, în programele acestor șezători se aduc pilde vii din viața poporului nostru, se cetesc cetiri cu subiecte din viața sătenilor, unele triste, altele vesele, ca astfel programul să nu fie plictisitor, constatări privitoare la munca câmpului în legătură cu beutura, și astfel poporul pe nesimțite e pătruns și vede răul ce-l aduce pe capul omului beția.

Cu astfel de mijloace ar trebui să lucreze acei cari într'adevăr doresc să lucre pentru chestia aceasta și atunci sunt siguri de izbândă. Dar, dureri, suntem tot în era frazeologiei goale.

Elin Gruia.

Din tractul B. Comloșului.

— După examen. —

Consecvenți hotărârii din anul trecut, adunarea despărțământului învățătoresc din acest tract și-au ținut adunarea la Pesac, și în unimăr aproape complet au venit învățătorii, parte în presară, cei mai mulți în dimineața zilei, — a treia zi de Rusalie, — cu trenul dela Chichindamare spre Arad.

La gara din Pesac, au fost întâmpinați de un grup frumos de țărani, în frunte cu învățătorul Ioan Popa și toți ceilalți învățători veniți din presara zilei.

Aci, în numele Pescănilor, salută în cuvinte frumoase corpul învățătoresc, chipeșul țaran, Ilie Dan.

Învățătorii asistă apoi la serviciul divin.

La finea liturghiei s'a sfîșit un frumos steag făcut pe spesele corului din loc, condus de inteligentul țaran Ulă Bogdan.

După acest act s'a săvârșit al doilea act însemnat pentru comuna Pesac. S'a introdus în postul de paroh preotul capelan Victor Fizeșan.

Fie de bun augur pentru Pesac, rostul bun al vorbelor adm. ppopesc, prin care s'a făcut introducerea nou alesului care și dânsul a mulțumit forurilor superioare și poporului pentru votul ce i-l'a dat.

În urma acestuia învățătorii și întreg publicul au trecut în sala clasei dlui Popa. În sala arhiplină ia cuvântul adm. ppopesc dl Mihai Păcățian.

A vorbit foarte frumos și bine acest preot ideal și dascăl adevărat despre „Chemarea învățătorilor în viața poporului”, cuvânt prin care a deschis conferința metodologică. După deschidere dă cuvânt comisariatului conzistorial dlui Petru Băran.

Constată cu bucurie, a zis dl Băran, că deși în grele împrejurări muncesc învățătorii, totuși în genere progresul e mulțumitor... Amintește despre pierderea despărțământului prin moartea

vrednicului ei președinte, protopopul Paul Miulescu.

Se cetește apoi lista membrilor, constatându-se că din 43 sunt prezenți 34, iar patru și-au scuzat absențele.

Urmează rapoartele: biroului, casierului și bibliotecarului cari după cetire se predau spre cenzurare comisiei compusă din membrii: Andron T. Papp, V. Ghilezan și N. Vasilie.

Se trece apoi la prelegeri.

Din cărțile intuitive cu cl. II, a ținut curs „Despre aer” dl Ioan Popa. — A fost declarată tema de succesaș.

Al doilea a fost dl Teodor Bucureșcu, a propus și dezvoltat bine și cu succes din l. română cu cl. IV: „Zicerea compusă”.

Succesă s'a declarat și tema din stilistică a d-șoarei învățătoare din loc Mărioara Bogdan.

S'au cetit apoi două dizertațiuni.

Dl Petru Craiovan despre: „Principiul profesional în școală”.

Dl Andron dizertația: „Cari sunt cauzele sărăciei poporului nostru și cari ar fi izvoarele pentru înăvutirea lui spirituală și materială?”

Cu raportul comisiei adunarea și-a mântuit programul acestui an. Alegându-se noul birou: ca prezident: Petru Băran, v.-prezident: S. Andron, notar: A. Lipovan, bibliotecar: P. Craiovan, casier: Bozian, pe un period de trei ani.

Locul ținerii adunării viitoare s'a hotărât la Ecica-română.

Cu plăcere amintesc că ne-au onorat cu prezența lor atât la adunare cât și la banchet: preotul din loc Victor Fizeșan cu dna, preotul din Sîmniclăușul-mare Ioan Popovic cu dna și d-șoara, învățătorii născuți în Pesac: Nevrâncean, din Sag și Filip Doboș cu dna din Becicherecul-mic, apoi Lazar Mircea inv. Munar cu dna, dl Milovan, adm. catastral; precum și doamnele: Filip etc.

A urmat o masă comună la care s'a petrecut câteva ceasuri într'o vie animație.

Din Cohalm.

Sfîșirea steagului societății de lectură „Junimea”.

În prima zi de Rusalii s'a săvârșit aici sfîșirea steagului societății de lectură „Junimea” din Cohalm, prin harnicul paroh din Bogata, dl Ioan Suciu.

La orele 3 membrii societății, în frunte cu parohul dl Ioan Suciu, urmat imediat cele opt fetițe în costum seliștenesc, și opt feciori cari duceau steagul învăluit și împodobit cu flori, au pornit dela localul societății spre capul orașului, unde avea să se sfîșească apa și steagul. În convoi se aflau în frunte și reprezentanții societăților locale săsești cu președinții lor. Și anume a luat parte la sfîșire: Societatea de lectură „Jugendbund”, Reuniunea de cântări „Liedertafel”, „Reuniunea femeilor săsești” și „Reuniunea pompiștilor”.

Aici s'a săvârșit actul religios al sfîșirii în fața la vre-o 1800—2000 de asistenți. În câteva cuvinte dl paroh Ioan Suciu felicită societatea și pe conducătorii ei, dorindu-i viață lungă și rodnică în fapte frumoase și culturale. A vorbit apoi președintele societății dl Ioan Iosif, care a mulțumit celor de față pentru participarea la această serbătoare; apoi a închinat steagul spre stropire cu aghiasmă dnei Mărioara Bobancu, nașa steagului, care inspirată de simbolul progresului și al idealului, cununa de lauri în jurul unei cărți, de simbolul bărbăției: de cununa de stejar, brodată pe fețele steagului, a făgăduit, că va fi tot-

deauna aceea mamă sufletească, a societății, care neîncetat va purta în suflet cauza înaintării lui între membrii și membrele acestei societăți. Cu ocazia aceasta a dăruit societății și suma de 50 coroane. A mai vorbit însuflețitul secretar al societății, tînărul învățător gr.-cat. dl Stefan Turcu, apoi vice-președintele societății dl Emanuil Bobancu. Pe urmă, dl Dr. Heinrich Müller, a vorbit în numele societăților săsești reprezentate la sfîșire. Dl Dr. Müller în termeni calzi și-a exprimat admirația, că Românii din Cohalm, de abia de doi ani au făcut progres simțitor având acum și societate. Apoi la umbra steagului desfășurat a cântat corul societății, „Pe-al nostru steag e scris unire”. S'a format din nou un convoi imens de public, care cu steagul și corul în frunte, cântând cu multă însuflețire, s'a dus reîntors plin de mulțumire sufletească. Seara la orele 8 a fost întrunirea membrilor și a oaspeților la hotelul Schlosser, unde s'au rostit mai multe toasturi. Remarcă frumoasele cuvinte rostite de dl protopop al Cohalmului Titu V. Gheaja, care deși înaintat în vârstă, promovează cu multă inimă mișcările noastre culturale.

A doua zi de Rusalii societatea a făcut o excursiune în pădurea Gligoriei, unde a fost ioc până seara. Cu aceasta excursiune s'au terminat sărbătorile sfîșirii steagului.

Dacă au avut membrii societății și publicul, momente de înălțare sufletească, apoi de bună seamă au trebuit să îndure și câteva clipe desgustătoare.

S'a găsit un denunțiant care a șoptit oficiului polițienesc și jandarmeriei minciuna, că membrii societății ar fi călcat în picioare steagul ungurec. Cercetarea în cauza aceasta s'a pornit. Minciuna însă s'a adevărit. Denunțiantul a făcut-o aceasta cu scopul, de-a disolva societatea.

Negusători, industriași, meseriași români.

Ziarul nostru a hotărât publicarea unui tablou statistic al tuturor negustorilor, industriașilor și meseriașilor români din Ungaria.

Adresăm deci, tuturor celor interesați rugămintea să ne comunice cât mai în grabă numele firmei, orașul și strada unde se găsește atelierul sau prăvălia lor. „TRIBUNA”

INFORMAȚII.

ARAD, 20 Iunie n. 1911.

— Concertul Nicu Corfescu în Arad.

Față de concertul artistului nostru N. Corfescu se manifestă un deosebit interes în societatea noastră atât din Arad, cât și din provincie. Seara de Juoi ne oferă o deosebită ocazie artistică. Să profităm de ea sînt și așa atît de rare aceste prilejuri la noi. Artistul însuși, care a secerat laude în străinătate, merită toată sollicitudinea noastră. Nădăjduim deci, că el ne va reuni pe toți, spre a ne delecta la frumoasele lui talente.

Concertul va avea loc, Juoi la ora 8 seara, în sala dela Crucea-Albă. Bilete se află de vânzare la Librăria „Tribunei” și seara la cassă.

— Dl Alex. Xenopol, profesor universitar, a cerut un concediu de doi ani, pentru a se stabili la Paris. D-sa

Suspensorii, bandage și ochelari

Mașini de tuns, brice, foarfeci, ochiane, zwickeri, ochelari, baro- și termometre, suspensorii, aparate de inhalat, toffelul de specialități de gumă elastică, PRINTEMPS cel mai perfect prezervativ femeiesc cu 4 cor., se poate căpăta exclusiv numai la firma:

Dobos Sámuel

din Temesvár-Józsefváros,
(Timișoara-Josefin)
Hunyadi és Miszits-u. sarkán.

va lucra în timpul acesta la un important studiu istoric.

— **Indreptare.** Secția *Brad a Astei* și-a amânat, din cauze neprăvăzute, adunarea *cercuală pe Duminecă, în 31/6 Iulie* a. c. la 3 ore p. m. Adunarea nu va fi în Baia-de-Criș, ci în comuna *Rișca*. Rămâne, în urma acestei schimbări, și producțiunea teatrală anunțată pe 25 l. c. în Baia-de-Criș. Sunt invitați la *Rișca* toți membrii și sprijinitorii „Asociațiunii”. *Brad, în 19 Iunie n. 1911.* **Direcțiunea.**

— **Buletin metereologic.** Institutul metereologic anunță o scădere neînsemnată a temperaturii. Pe alocuri vor fi ploii mari, urmate de recoare.

Proгноza generală: furtună urmată de scăderea temperaturii.

Temperatura la amiază a fost 23-6%.

— **Milioane românești în serviciul bulgarilor.** Din București se anunță: Cunoscutul bogătaş *Eyloghie Gheorghieff* care, fiind cetățean român și locuitor în București, a reușit, ca proprietar și arendaș, să facă mai multe milioane avere, a lăsat prin testament toată bogăția sa în folosul unor anumite instituțiuni culturale din Bulgaria, după ce mai întâi a testat vre-o 200.000 lei pentru universitatea noastră.

Consiliul executiv al testamentului defunctului *Eyloghie Gheorghieff*, al cărui președinte este ministrul instrucțiunii publice din Bulgaria, a hotărât ca întregul fond de 15 milioane să fie astfel întrebuințat:

1) Pentru construirea unei școli tehnice superioare 2 milioane. Alte patru milioane pentru întreținerea acestei școli.

2) Pentru construirea unei biblioteci și muzeu în Sofia 2 milioane.

3) Pentru construirea unei școli tehnice în *Karlovo* 1 milion și

4) restul de 6 milioane pentru universitatea din Sofia.

— **Intinderea holerei în Turcia.** După informațiunile sosite din Constantinopol mersul holerei în Turcia e următorul:

La *Brusa* în ziua de 30 Mai s'au declarat două cazuri noi de holeră. În aceeași zi a fost un caz mortal din cele vechi.

La 31 s'au mai declarat alte două cazuri de holeră tot în acel oraș.

În orașul *Tocat* la 1 Iunie s'au declarat 11 noi cazuri de holeră din cari 4 mortale.

Orașul *Tocat* este situat între *Samsun* și *Sivaz*.

În orașul *Aldiz* din jud. *Brusa* s'au declarat un caz de holeră.

La *Smirna* au fost în ziua de 31 Mai 3 cazuri noi de holeră cu un caz mortal. S'au declarat, tot în *Smirna* și 3 cazuri suspecte.

În Constantinopol, cu toate desmintirile ziarelor oficiale, epidemia de holeră e în creștere.

— **„Inșiră-te Mărgărite”.** La Teatrul Național din București s'au pus în lucru noi decoruri pentru piesa „Inșiră-te Mărgărite” a colaboratorului nostru dl *Victor Eftimiu*, care a obținut mare succes în stagiunea trecută.

Piesa se va juca și la Teatrul Național din Iași și la cel din Craiova.

— **Logodnă.** *Lucretia Feier* din *Brad* și *Mateiu Cosma* din *Suceiul-de-sus*, logodiți.

— **Procesul asasinilor lui Achim.** Astăzi s'a continuat cu ascultarea martorilor în acest proces. Înainte de aceasta s'au citit însă articolele din ziarul *Friss Ujság*, în cari a fost atacat cu o deosebită violență, fostul deputat asasinat. S'au citit și articolele lui *Achim*, în cari răspundea calomniilor răspândite pe socoteala lui.

A fost ascultată mai întâi *Achim Ilona*, nepoata răposatului, care fusese în casă, când au intrat asasinii. *Achim Ilona* a depus în defavoorul acuzaților arătând că bastonul despre care susțin

acuzații că l-ar fi ridicat *Achim* împotriva lor nici nu era în odaie ci într-o cămară, de înainte cu un an de zile. Al doilea martor a fost *Viczián Mátyás* iun., un meșteșugar pe care l chemase asasinatul *Achim*, la el. El încă a depus împotriva acuzațiilor. De asemenea și tatăl lui, *Viczián Mihály*, care era de față, când frații *Zsilinszky* au pătruns în camera unde dormea *Achim*. *Viczián Mátyás* a depus și jurământ, dar *Achim Ilona* va depune, numai după ce va fi ascultată și servitoarea *Bóka*.

— **Calvarul.** Primim următoarea scrisoare: La știrea adusă de presa română că și eu sunt luat la goană, în cercetare disciplinară din partea comisiei administrative, n'am alte cuvinte mai pozitive, decât aceste:

Trecutul meu e carte deschisă. Am lucrat și voi lucra și de aci înainte după pricepere și după puterile mele pe terenul ce-mi este destinat de soarte. Dacă are cineva poftă să mă șicaneze ori să mă nimicească chiar — să poștească. Insuși fiul lui *Dumnezeu* a răbdat răstignire dela oameni, și cum s'ar putea noi oamenii să nu răbdăm, aceia ce a răbdat fiul lui *Dumnezeu*? Pentru că oamenii fiind din lume, ascund în ei tot ce este *Dumnezeesc* și arată numai ce-i *lumesc*... Dar să bage de seamă oamenii că „după fiecare restignire urmează o înviere; după fiecare înviere o cădere a judecătorilor nedrepti”. (*Rembrandt*). *Iosif Stanca*, învățător.

— **Examenul școlii române din Cluj,** ținut a doua zi de *Rosalii*, a fost — ne serie corespondentul — o sărbătoare a limbii românești în acest puternic centru de cultură. La examenul școlii de fetițe, deschis la 11 ore cu o potrivită cuvântare de protopopul *Dr. Elie Dăianu*, a asistat pe lângă părinții elevelor, și mai mulți fruntași ai inteligenței române, amintim pe: *D-na Pop Lemenyi*, prezidenta reuniunii femeilor, *Dr. Amos Frâncu*, directorul institutului „*Economul*”, care ajută anual cu 2200 cor. școala, *Iosif Orga*, reprezentantul comitetului „*Fondului*” școlii de fete, cu al cărui sprijin s'a înființat și se susține școala gr. cat. de fete, cum și alții.

Răspunsurile clare, precise și mai ales dicțiunea frumoasă a fetițelor fac cinstă *D-nei* învățătoare *Maria Vilt n. Tureu*, care își implinește chemarea cu tot devotamentul.

Un părete al marelui sale era plin de frumoase lucruri de mână ale elevelor, lucrate cu gust ales.

După amezăi dela 3—5 a avut loc examenul școlii de băieți, mai impopulat condus de inv. *Andrei Pora*, care de asemenea a dovedit progres foarte multumitor. Declamațiunile ce au urmat după aceea, în sala școlii de fete, cum și cântările în cor ale elevilor, și dialogurile reproduse cu multă istețime, fetițe și de băieți, au dat dovadă, că limba maternă, al cărei drept este consfințit de însuși *Dumnezeu*, se cultivă cu drag, pe lângă celelalte studii, în această școală.

După producțiune protopopul *Dr. Dăianu* a adresat câteva cuvinte călduroase părinților, în număr frumos prezenți, și a felicitat pe amândoi învățătorii, precum și pe catichetul *Petru S. Simu*, pentru succesele obținute. — Apoi s'au împărțit primii elevilor. La premii au binevoit a contribui: Direcțiunea „*Economul*” 10 cor., *D-na Sidonia Docan n. Pop* 5 cor., *Gheorghe Farago*, not. pens., *Traian Roman* și *Iosif Orga*, secretarul „*Economului*”, câte 1 cor., *D-șoara Ana Pop* și *DI Ioan Beroș* câte 3 cor., *Dr. Amos Frâncu* și *Dr. E. Dăianu*, câte 2 cor. — total 30 coroane.

— **Agata Bârsescu**, ilustra noastră tragediană se află actualmente la *New-York*, unde a dus faima artei românești. Americanii au primit cu mare entuziasm pe *Agata Bârsescu* care a re-purtat succese extraordinare în repertoriul clasic, cu care a frapat pe americani. Iată ce serie ziarul *Românilor* din *America* despre ilustra noastră artistă:

„Vestitoarea mândreței noastre naționale, mireasa credincioasă a *Thaliei* române, distinsa

noastră artistă, doamna *Agata Bârsescu* a sosit în *New-York*, unde va da șase reprezentațiuni în *Lipzin Theatre*.

Ne saltă inimile de bucurie, văzând în mijlocul nostru pe una dintre celebrele noastre artiste, care pretutindenea a secerat măririi și laude, iar numelui de român i-a câștigat glorie.

Celebra noastră tragediană va da trei reprezentațiuni în limba germană și trei în limba română.

Primul debut al doamnei *Agata Bârsescu* în limba germană, cu piesa *Debora* apoi frumoasa baladă populară română *Mesterul Manole*, *pre-cum* și *Hamlet* și *Medea*.

Reprezentațiunile sunt întocmite astfel, ca să poată lua parte *Românii* din *New-York* și jur.

Reprezentațiunile în limba română se vor da *Sâmbătă* seara în 3 Iunie și *Duminecă* în 4 Iunie.

Frații români din *New-York*, societățile române, apoi frații de prin *Rossville*, *Trenton*, *Roebing*, *Bristol*, *Elisabeth*, *Philadelphia*, *Torington*, *Bridgeport* și alte orașe de prin apropiere, vor avea ocaziune a auzi glasul român răsunând pe bina teatrului din *New-York* și îi rugăm ca să grăbească cât mai mulți la aceste reprezentațiuni și să ne bucurăm împreună de succesele celebrei noastre artiste.

Doamna *Agata Bârsescu* din *New-York* pleacă la *London*, unde în decursul serbărilor de încoronare, va debuta înaintea perechei regale din *Anglia*.

Fie binevenită în mijlocul nostru și îi dorim succes întru a spori laurii de glorie ai poporului românesc”.

— **Bacalaureatul în Blaj.** Iată rezultatele amănunțite ale examenului de maturitate din *Blaj*: au reușit cu eminentă: *Emil Chețian*, *Eugen Crișan*, *Ar. C. Demian*, *Joe German*, *Pompei German*, *Ovidiu Hulea*, *Tr. Migia*, *Ioan Modrișgan*, *Ar. Ion Pescariu*, *Alexandru Precup*, *Romul Rimbaș* și *Sept. Szmigelski*;

cu bine: *Mie Agărbicean*, *Corn. Băian*, *Iosif Bunea*, *Ioan Ciufudean*, *Aug. Dumitrescu*, *Lazar Isaie*, *Petru Ivan*, *Iul. Ionaș*, *Oct. Modorcea* și *Aurelian Man*;

maturi: *N. Avram*, *Virgil Băciu*, *Sept. Bariț*, *N. Boca*, *Aurel Boros*, *Z. Boilă*, *Emil Bugner*, *Al. Comșa (Veza)*, *Al. Comșa (Zernești)*, *Octavian Cozma*, *Nic. Deac*, *Ar. Ignat*, *Aurel Lugoșan*, *Laurian Maior*, *Const. Muntean*, *Virgil Muntean*, *Nic. Negru*, *I. Nemeș*, *Ioan Oltean*, *Ioan Plaian*, *Ioan Pop*, *Dumitru Popa*, *Gheorghe Rădnean*, *Fabian Roman*, *Nic. Secășan* și *Nic. Vlad*.

— **Testamentul lui Rothschild.** Ziarele din *London* publică amănunte asupra testamentului baronului *Albert Rothschild*, referitor la averea ce a lăsat-o defunctul în *Anglia* și care se ridică la 733.07 lire sterline. Testamentul e datat în ziua de 22 Decembrie 1909.

Rothschild a dispus la testament ca să fie înmormântat după ritul evreesc, în același mod cum a fost înmormântată soția sa *Bettina*. El a dispus să fie înmormântat lângă soția sa. Ținând seamă de faptul că familia sa e foarte numeroasă și că se vor întrebnița sume însemnate pentru scopuri de binefacere, daronul *Rothschild* declară prin testament că nu poate urma exemplul fratelui său *Nathaniel* și de aceea e nevoit să facă oare cari restricțiuni în ce privește scopurile de binefacere. Defunctul și-a exprimat dorința ca fiii săi să dea două milioane pentru binefaceri.

Urmează apoi dispozițiunile relativ la împărțirea averii între rude etc.

Toți funcționarii defunctului vor primi donațiuni însemnate.

— **Un incident dela curse.** La cursele de cai din vara aceasta cari au avut loc în hipodromul englez *Olimpia*, a avut loc un incident foarte supărător. Probabil din cauza vre-unei incorectități au închis drumul unui călăreț care sta gata

DAJKOVITS E.

Atelier de fotografii artistice,
— — de primul rang. — —

ORADEA-MARE, Palatul Sas.

Fotografii și portrete, reproducții după
fotografii vechi și noi în mărime naturală,
expuneri de obiective speciale pentru interioruri,
acatice, și lucrări în aquarel și olei artistic executate.
Atelierul se află exclusiv numai în Palatul Sas.

și iee vânt. Acesta cuprins de furie s'a repezit pe calul în mijlocul grupului și a isbit cu carasa pe mai multe ori pe un domn care-i părea suspect. Sfârșitul a fost că călăreț și cal a fost eseluși pentru totdeauna dela alergări.

— **Manifestațiile feministe.** Sufragetele engleze au ținut zilele acestea o mare adunare într-o sală din Londra pentru a agita pe lângă voi și pe feminin. La locul de adunare a mers în corpore un grup de vr'o 40 mii de femei și fete. În frunte mergea călare doamna Drumont-Besser, presidenta uniunii sufragetelor. În urma ei venea tot călare, cu drapelul uniunii dșoara Baryce, și ministrul plenipotențiar al Angliei la Washington. Până ce corțeul s'a retras pe străzile orașului au trecut mai bine de trei ore, iar la 8 și jum. s'a început adunarea în Albert-Hall.

— **O viitoare priveghitoare.** Ni-se scrie din București: În anul trecut raportându-vă la Consiliul Aradanelor la Conservatorul din București, v'am atras deosebita atențiune asupra domnișoarei Dora Lepa din Arad, care ca elevă în anul întâi al clasei de canto a avut un succes răsunător în ariile, cu care s'a produs. V'am prezentat de pe atunci, că în viitorul cel mai apropiat acest nume va deveni o mândrie.

Astăzi asistând din nou la examenul anului întâi doilea, am fost surprins de enormele progrese pe care le-a făcut dșoara Lepa atât în dezvoltarea registrului vocii, cât și în tehnica cântărei. Acum vocea îi este „pozată”, cum se zice în termeni de canto, printr'o muncă continuă de solfegiu în cursul a doi ani consecutivi, și de aci înainte domnișoara se poate ocupa cu tot dinadinsul cu studiul ariilor mai grele.

La examenul de astăzi a cântat aria Zerlinei: „Bați, bați...” din opera *Don Juan* a lui Mozart, și atât finețea dicțiunii, cât și dulceața suavă a vocii a impresionat adânc pe numerosul și alesul public ascultător. Zimbetul expresiv și gesturile potrivite au adăos un farmec mai mult executărei acestei delicioase arii.

În urma examenelor depuse, atât la solfegiu, cât și la canto, dșoara Dora Lepa a fost promovată cu mare succes în anul al treilea de canto, adică în cursul superior.

Publicul a și răsplătit-o cu aplauze entuziaste, iar aradianii pot fi deci mândri de noua lor priveghitoare.

— **Dela „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu,”** aflăm că în restimp cariatiul ei a plătit ajutoarele statutare după căsătorii membri: Simeon Togan, Anica Pîrda, Dr. Petru Șpan, Ioan Suci, Mihail Blocher, Paraschiva Răduț, Nicolae Gogan, Aurel Bratu și Antoniu Vasilichi, cari formează cariatiul 173—181 de moarte în sânul reuniunii.

— **Misiunea rusă la Sinaia.** Din București se scrie: D-nii general Romanenko, colonel Dobrovolzky, și ceilalți membri ai misiunii ruse, comandantul militar al legățiunii rusești din București, ofițerii români atașați pe lângă misiune și nume d-nii col. D. Iliescu, col. Lupescu, major Rășeanu, Holban, Olteanu, căpitanii Nișan și Sârbu, s'au dus Duminecă la Sinaia, unde au sosit la ora 11 a. m. Oaspeții ruși au fost salutați în gară de d-nii colonel Baranga, din partea M. S. Regelui, de d. locot. colonel Petala, comandantul batalionului de vânători, de prefectul județului și de comisarul local.

Dela gară oaspeții au fost conduși la mână-

stire unde au vizitat biserica nouă și pe cea veche precum și dependințele mănăstirei. De aci, s'au dus la castelul Peleş descinzând la casa de vânătoare. Onorurile militare au fost date de cătră o companie din bat. 3 de vânători cu drapel și muzică.

Imediat d. general Romanenko a fost invitat la castel de M. S. Regele, care l-a primit în audiență la orele 12 și jum.

M. S. Regele a binevoit apoi a reține la dejun pe membrii misiunii ruse și pe ofițerii români atașați la această misiune.

În tot timpul dejunului a cântat muzica militară.

În timpul mesei M. S. Regele a fost vesel și s'a întreținut cu membrii misiunii.

La sfârșitul dejunului, M. S. Regele a rostit cuvântarea următoare:

„Cu o îndoită bucurie, vă salut printre noi, deoarece prezența domniilor voastre îmi aminteste epoca atât descumpă inimei mele, care, pe câmpurile de luptă a pecetluit înfrățirea armatelor noastre. Profit dar eu grăbire de acest prilej, pentru a ridica paharul Meu în sănătatea Maiestății Sale Impăratului Nicolae, făcând urări călduroase pentru fericirea Sa și pentru gloria bravei Sale armate.

„Trăiască Maiestățile Lor Impăratul și Impărăteasa”.

După dejun, oaspeții ruși și atașați au părăsit castelul și au făcut o excursie la Bușteni-Azuga, și Predeal.

La înapoiere li-s'a oferit un ceai la biserica domnească din Bușteni.

Seara oaspeții ruși s'au întors în Capitilă.

Azi misiunea rusă s'a dus să viziteze Curtea de Argeș.

M. S. Regele a binevoit să confere membrilor misiunii decorațiunile următoare: colonelul de stat major Kisliacow, colonelul de geniu Iantisk, colonelul de geniu Dobrovolzky și locot. colonel de stat major Andreianov au fost numiți comadori ai „Stelei României”, căp. de stat major Borg, a fost numit comandor al „Coroanei României”.

— **Greva marinarilor.** Din New-York vine știrea că marinarii au proclamat greva generală și dacă nu se vor lua de urgență măsuri pentru împăcarea doleanțelor greviștilor, în restimp de câteva zile cel puțin 20.000 mateloți se vor pune în grevă, fapt care va american. Mateloții tuturor vaselor conform unei înțelegeri ce a avut loc mai înainte întregreviști, — vor aștepta momentul de plecare, când apoi vor părăsi ostentativ bordul.

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul I în fața palatului administrativ (comitatului)

Mișcare culturală și socială.

— Petreceri, concerte. —

25 Iunie n.

Tilișca: Petrecere de vară în „Arinii Gruului” (în caz de timp nefavorabil în școala locală). Inceputul la orele 2 p. m.

12 Iulie n.

Beclean: Petrecere de vară în sala cea mare a hotelului „Bittner”. Inceputul la orele 8 seara.

Cluj: Serată organizată de Reuniunea sodalilor români din Cluj în hotelul „Biasini”. Inceputul la orele 8 seara.

ECONOMIE.

Comitetul «Reuniunii sodalilor români din Sibiu», în una din ședințele sale a pus temeiul la „Legatul Tit L. Albini” al fondului „Episcopul Nic. Popea pentru masa învățăcelilor meseriași Români”. Legatul s'a făcut în scopul eternizării memoriei mult regretatului Tit L. Albini, servind drept bază al lui suma de cor. 103, dăruită de următoarele rudenii și prietini ai decedatului, în loc de cunună peritoare pe cosciugul lui, și anume: neconzolații Emilia Albini născ. Neagoe, mamă 20 cor., Septimiu Albini, funcționar la Academia Română, frate 20 cor., Cornel Roman, directorul stațiunii agronomice (București) 20 cor., Simion Vlad, înv. (Cut) 10 cor., Liviu Brote, restaurator 5 cor., N. Ciugudean, propr. (Vingard) 1 cor., Dr. Vasile Dan, adv. 3 cor., Ioan Ursu de Margine, inginer hotarnic 14 cor. și familia prezidentului V. Tordășianu 10 cor. Din venitele legatului, când D-zeu va ajuta, ca Reuniunea să inaugurese masa învățăcelilor, se va da o mâncare la zi unuia sau mai multor învățăcei, originari din Cut, sau din comunele mărginașe, aplicați la meserii, respective se vor ajuta și altfel (cu îmbrăcăminte, bani pentru școală, caz de morb, spălat etc.) Legatul se va alimenta din donațiuni pioase, din interesele capitalului neatacabil, cum și din banii ce se vor dăru de familiile din Cut, în locul creșterii ce să dă fiecărui creștin de acolo la sărutarea crucii de pe mort, obiceiul acesta foarte nefolositor și neigienic, ce este pe cale de a se casa.

Dați-vă copii la meserii. Sunt în orașul Timișoara multime de locuri goale, la diferite și bune meserii și la comerț unde ca învățăcei ar putea fi aplicați cel puțin 96 băieți și anume:

La mășari (tișlări) 12 băieți, la tinichigii (pleu) 8, la călțunari (șușteri) 8, la ciobotari (cizmari) 4, la pantofari (păpucari) 8, la cojocari 4, la dogari (butari) 3, la fauri (covaci) 3, la rotari 2, la perii 2, la funari 2, la văpsitori 2, la brutari (pecari) 8, la comerț (dughian) 4, la coșari 2, la lăcătari 2, la orologieri 2, la sculptori 2, la marmore 3, la sitari 2, la tapețieri 2, la opincari 2, la frânari 2, la mașine 3, la mecanică 2 și la croitorie 2 băieți.

Acești măestrii s'au anunțat la subscrisul.

Condițiunile de primire sunt: Copiii să fie sănătoși și fizicește bine dezvoltăți; să aibe cel puțin 12 până la 15 ani; să știe bine ceti și scrie, să vorbească cât de cât și o a doua limbă fie germană sau maghiară; să aducă cu sine două rînduri de schimburi, un rînd de haine și încălțăminte, atestat de botez dela preot — fără timbru —, testimoniul școlar, dela părinți o declarațiune, că dâșii nu vor duce pruncul lor acasă înainte de a fi implinit anii de serviciu ca ucenici.

Copiii vor fi aplicați aci ca învățăcei (șăgârți) pe 4 ani, iară în ateliere mai mari pe 4 ani și jumătate; vor fi provăzuți cu toate cele de lipsă: schimburi, haine, încălțăminte și spălătură; ei vor fi îngrijii de medic, vor cerceta școala de 3 ori în săptămână, vor primi din biblioteca *Reuniunii meseriașilor* de aici cărți spre cetire, vor fi controlați în munca și purtarea lor, în curățenie, îmbrăcăminte și vipul lor ce-l primesc dela măestru lor, vor fi ținuuți sub pază și disciplină, sub îngrijire, ca pruncii să nu-și uite limba și religia părinților,

Fabrica de tâmplărie

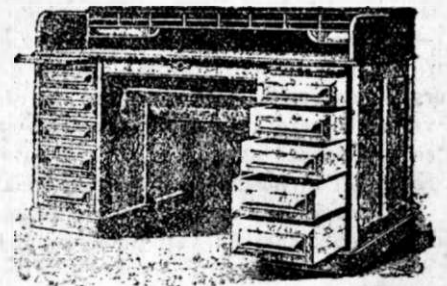
instalată cu putere de mașini

ERŐS VICTOR FIAI

Marosvásárhely, Régikorház-utca 3.

Pregătește **mobiliere complete** pentru locuințe, birouri, magazine, farmacii, biserici și școli după model în orice sti **Mobilier american** pentru birouri și sipete cu stroșuri pentru acte se pregătesc la comandă

și în diferite calități, precum se vede și din desemn.

iară după ce ei vor deveni liberi, pe spele Reunirii meseriașilor vor fi trimiși spre perfecționare în orașe mari și capitale, la urmă tot Reuniunea meseriașilor le va da ajutorul material, spre a-și deschide ateliere proprii la timpul său.

Notez aici, că meseriașii din Timișoara, cu puține excepțiuni, sunt toți nemți, cari și-au făcut practica lor prin orașele mari ca Budapesta, Viena și prin Germania; atelierele lor sunt mari și bogate, deci este mare deosebire între iscusința meseriașilor de aici și între a celor de prin orașelele mai mici.

Cu această ocaziune atrag atențiunea tinerilor cu școale civile și gimnastii, că dânșii pot fi primiți cu preferință în cele mai de frunte ateliere. La lăcătuși, fabrici, tipografii și comerț copiii trebuie să poseadă calificăție superioară și nu capătă nici vipt, nici cvartir, cu atât mai puțin haine — ci cu toate acestea au să fie provăzuți de acasă. Vor fi primiți însă numai pe 3 ani.

Acei părinți, cari doresc a-și trimite băieții lor aci la meserii și comerț, au să se prezenteze cu băieții lor la subscrișul până la 25 August a. c.

Timișoara, — Gyárváros (Fabric), Strada Muzslay Nr. 23. Emeric Andreescu, inv. în pensiuine.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu,
„Tribuna“ institut tipografic, Nichin și 1910.

REISZ MIKSA fabrică de MOBILE

in
Oradea-mare-Nagyvárad
Galea Rákoczi-ut No 14.
(Lângă Apolo).

STAȚIUNEA BALNEARĂ TUȘNAD (TRANSILVANIA)

în partea sudică a bogatului comitat în frumuseți naturale Csik, în valea râului Olt, la o înălțime de 656 m. dela suprafața mării, cu apă minerală și băi de sulfat de fier, sulfur și alte base, cu institut de hidroterapie.

Pentru bolile următoare: catarul la organele de respirație, posturbalium de stomac și boli de sânge, mai ales: anemie, scrophuloris, rachitism, neurastenie.

Sezon: dela 1 Iunie—15 Septemvre. În timpul dela 1 Iunie—15 Iulie, și 20 August până la 15 Septembrie, reducere de 20 procente la cameră și mâncare și 50 procente reducere la taxa de băi și muzică. Prețul camerelor pentru 1 zi 1—8 cor., pe întreg sezonul 120—400 cor. Postă, telegraf, telefon și gară. Legătură de trenuri peste Predeal și Ghimeș. Prospect trimite

Direcțiunea.

Dentist in Cluj.

NAGY JENŐ

„ specialist pentru dinți artificiali fără pod in „
CLUJ-KOLOZSVÁR.
(La capătul străzii Jókai, in casa proprie.)
Pune dinți și cu plătire în rate pelângă garanță de 10 ani.

Dentist in Cluj.

ANUNȚURI!

se primesc cu prețuri moderate la administr. „Tribunei“.

Dr. B. BASIOTA medic
specialist în morburii femelești.
Cluj-Kolozsvár, Str. Ferenc József No 6.
Consultațiunl între orele 8—10 a. m. 3—5 p. m.

GRUBER DEZSŐ

magazin de pălării și articole
de modă pentru bărbați.

Cluj-Kolozsvár,
Colțul străzii Wesselényi și Szép,
vis-à-vis cu hotelul »Fézl«

Noutăți în pălării de domni și
copii, albituri, cravate și totfelul
de articole.

Prețuri solide!

Serviciu conștiințios!

C. Roth

fabrică de salamă și cârnățării
Sibiu—Nagyszeben, Reisperg. 8.

Recomandă:

Slănină albă afumată
à kgr. fl. —85

Salamă foarte fină
à kgr. fl. 1-90

La cumpărare de 50
kgr., à kgr. fl. 1-80

Serviciu prompt.

Leon Tolstoi.

40

RĂȘBOIU ȘI PAGE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

Și conversația începu din nou în jurul lui Bonaparte, a generalilor și al oamenilor de stat ai timpului. Bătrînul prinț credea cu hotărîre că toți oamenii de pe vremea aceea erau niște ignoranți cari nu pricepeau nimic din rășboiu. Bonaparte era în ochii săi un aventurier francez, fără importanță, care nu avusese succes eadât fiindcă nu întâlnise oameni ca Potemkin și Suvaroff.

Prințul Andrei asculta zimbînd toate caeste sarcasme ale tatălui său, ba-l și ațîța la vorbă cu o plăcere vădită.

— Dta crezi că tot ce-a fost în trecut e mai bun decât acum. Dar Suvaroff pe care-l lauzi atât, n'a căzut și el în cursele pe cari i-le-a întins Moreau, de n'a știut cum să mai iasă?

— Cine ți-a spus asta, cine ți-a spus asta? strigă bătrînul asvărînd în aer farfuria pe care Tikhon o înhăță din sbor.

— Suvaroff! Dar Moreau ar fi fost prizonier dacă Suvaroff n'ar fi avut brațele prinse de **hoff-kriegs-wurst-schnapsrath** (Nemții). Așa! și când veți avea și voi în spinare aceiaș **wurst-schnaps-rath**, o să știți și ce însemnează asta. Suvaroff n'a putut să-i suferă; și Kututzoff al nostru o s'o pătească mai rău.

„Nu, nu, amicul meu, urmă el; cu generalii noștri din ziua de astăzi nu veți putea nimic împotriva lui

Bonaparte. L-ați trimis pe neamțul Pallen la New-York ca să-l aducă pe francezul Moreau, zise el făcând aluzie la oferta făcută lui Moreau pentru a intra în serviciul țarului. E ridicol!... Dar Potemkin, Suvaroff, Orloff nu erau germani.

— Eu nu zic că toate măsurile luate de noi sunt bune, spuse prințul Andrei; nu pot înțelege însă de ce-l judeci așa de ușor pe Bonaparte, care este un mare căpitan.

— Mikhail Ivanovici, strigă bătrînul prinț arhitectului care se ocupa de friptură, multămit că prințul îl uitase, îți aduci aminte că-ți spusese că Bonaparte e un mare tactician, uite că și fiul meu e de aceiaș părere.

— Da, Excelența Voastră, răspuse arhitectul.

Prințul rise din nou, cu risul său rece.

— Bonaparte are mai mult noroc decât minte. Mai întâi are soldați buni, apoi a avut parte să atace întâi pe Nemți, și numai leneșii nu i-au bătut pe Nemți. De când e lumea, Nemții au fost mereu bătuți și ei n'au bătut pe nimeni, afară de când s'au luptat între dânșii. Bonaparte s'a făcut glorios măsurîndu-se cu ei. Și bătrînul examină toate greșelele făptuite după părerea sa de Bonaparte, în toate rășboaietele și operile lui guvernamentale.

— Fiul său nu-l contrazicea de fel, dar era vădit că nici el nici tatăl său nu păstrau părerea lor proprie.

Prințul Andrei însă se întreba fără voie, cum acest bătrîn care trăia retras în colțul său pierdut, putea să judece cu atâta fineță și să intre în toate amănuntele afacerilor politice și militare ale Europei.

— Crezi oare că bătrîn cum sunt, nu pot înțelege și eu starea de față? Dar mă gândesc la toate astea într-una. Spune-mi, în ce împrejurare s'a arătat mare căpitanul tău Bonaparte?

— Ar fi prea multe de spus, răspuse prințul Andrei.

— Atunci, du-te la Bonaparte al tău. Domnișoară Bourrien, iată încă un admirator al împăratului *dtră* de sclavi, strigă el într-o franțuzească foarte curată.

— Știi, prințe, că eu nu-s bonapartistă.

— **Malborough s'en va-t-en guerre**, fredonă prințul cu o voce falsă, și pufînd de un ris și mai fals se sculă dela masă. În tot timpul acestei discuții mica prințesă tăcuse din gură privind, speriată, la prințesa Maria și la soacra ei.

După masă, ea își luă cumnata de braț și ducînd-o în altă încăpere îi zise:

— Ce om deștept e tatăl dtale! Se vede că de aceia mi-e frică de dînsul.

— Ah! e așa de bun! răspuse prințesa Maria.

XXV.

Prințul Andrei trebuia să plece a doua zi seara. Îmbrăcat cu o redingotă de drum, fără epoleți, el supraveghea pe valetul său, care-i împacheta efectele; după ce inspectase el însuși trăsura și se asigurase că geamantanele erau la locurile lor, dete ordin să inhame caii.

Atunci auzi pașii cam greoi ai prințesei Maria.

— Mi-s'a spus că ai poruncit să puie caii! strigă ea. Și țineam să-ți mai vorbesc odată. Dumnezeu știe când ne vom revedea. Nu te superi c'am venit? Te-ai schimbat mult, Andrișca, adăogă ea.

— Unde e Liza? întrebă prințul Andrei, răspunzînd numai cu un zimbet la cuvintele surorii lui.

— Era obosită și a adormit în odaia mea pe divan. Ah! Andrei, nevastă-ta e comoară. E încă un copil, un copil vesel și drăguț. O iubese atât de mult...

(Va urma).

Caut un bun

Viticulor-pomolog

pricepând și grădina zarzavat la via mea lângă Ploești (România). Să fie căsătorit, fără copii și bun gospodar.

Ofertă 100 coroane lunar, casă, lemne și lumină. Adresa pentru oferte: Gogu Stefanescu, Câmpina (România).

Wällischhof

Stabiliment de hidroterapie și sanatoriu

organizat conform tuturor cerințelor moderne; dietetică după sistemul Dr. Lahmann; băi de aer, de soare, de abur, de aer cald, acid carbonic, de oxigen, de radium, băi medicinale și electrice, gimnastică etc.)

10 minute depărtare de la Viena în regiune romantică și sănătoasă. Indicat la toate boalele nervoase și cele de schimb organic (neurasthenie, histerie, amemie, diabet, diathesă urică, reumatism, boale de stomach de intestine etc.)

Cură de slăbire și îngrășare.

Stabiliment nu se primesc morboși de boale infecțioase și boale psihice.

Posta: Maria-Enzersdorf bei Wien.

Telegrame și telefon: Wällischhof-Giesshübl bei Wien.

Cu prospecte și cu detalii stă la dispoziție recepționează și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

Invenție Nouă.

Invenție Nouă.

Moară de oțel

pentru întrebuințare în economie și acasă, măcină excelent orzul, cucuruzul și grâul, se învârtă cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de șase ani, un kilogram pe minut pelângă garanție și se capătă numai într'o mărime.

Prețul 14 coroane

Face aparate pentru desfacerea sămânței de lucernă și trifoiu, de mână cu puterea ori cu puterea ori cu mâna, de aplicat în mașina de îmbătut ori de sine stătătoare. Prețurile se întrebe la

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut sămânța și atelier de reparat mașini în

Nagyvárad, Villanytelep mellett.

HALÁSZ P. JÁNOS

atelier pentru bandage chirurgicale

BUDAPEST IX, Üllői u. 5

unde se află cu prețurile cele mai convenabile și brevetate

Suspensorii, bandage pentru burtă, picioare și mâni artificiale, ciorapi de cauciuc, benzi pentru îndreptarea staturii (gradehalter), mașini pentru umblat și sprijinit, precum și tot felul de articole necesare pentru îngrijirea bolnavilor, preparative de fabricație engleză și americană, irigatoare și injectoare. — — —

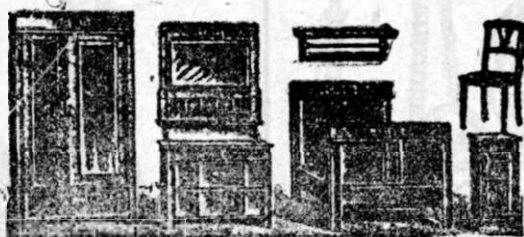
Grijiți de adresă.

Magazin de mobile

KUNSCH ANTAL

tâmplar de edificii și mobile
NAGYENYED, Rozsa-utca.

(Vis-à-vis de casa comitatului.)

Primește orice lucrări de edificații. Are în depozit aranjamente complete pentru odăi, lucrate în atelierul propriu în cel mai modern stil, de la cele mai ieftine până la cele mai bune, după planuri proprii sau la comandă. — Pentru lucrările mele primesc garanția cea mai extremă. **Mare asortiment de mobile de alamă și fier, deasemenea și fotolii.**

Salon de haine bărbătești

J. Schneider, Sibiu

Hermannsplatz 8, etagiul I.

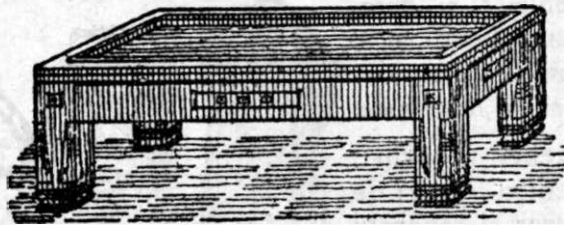
Palatul Habermann. (Nagyszeben).

O rugare modestă, care nu vă costă nici o obolă, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos. Ziarul nostru roagă pe onoratul public, că la cererea prețurilor curente sau la orice cerere sau cumpărare să se provoace că anunțul firmei la cetit în ziarul Tribuna din Arad.

— Premiat la expoziție cu medalie de aur. —

**H. PÁLLÁN succesor
Styászni József**

prima fabrică ardeleană de biliarde și timplărie în
Kolozsvár, Dávid Ferenc-u. 3.

Primește aranjarea completă a cafenelelor. La cerere trimite instalatorul de biliarde și în provincie. — Ține mare asortiment de biliarde noi și vechi, bile, cheuri, etc. — Firma fondată la 1875. — La dorință face și țirg de schimb.

MEGYERI IMRE

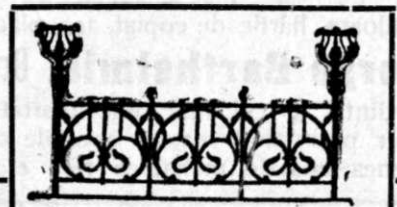
văpsitor de haine, curățitor chimic, broderie, și institut pentru spălatul rufelor cu aburi, în **ALBA IULIA - Gyulafehérvár. Széchenyi-u.** (lingă biserica călug).

Primește curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și de pat, perdele și orice lucruri din bransa aceasta cu prețuri foarte moderate. Curățire și vopsitorie chimică de tot-felul de haine pentru bărbați și femei, pardesii fără a le desface, apoi materii de mobile, perdele, dantele etc., cu prețuri moder.

Traian Turturean

lăcătuș artistic și pentru zidiri
în Bistrița.

Primește orice lucrări de bransa aceasta precum: strângerea cu fer a zidurilor, pregătirea de porți și garduri de fier, balcoane, trepti, îngrădiri de morminte, cămine și cuptoare etc. executate artistic și prompt. Primește totodată spre efectuare totfelul de reparaturi atingătoare în bransa aceasta pelângă prețuri ieftine și serviciu pu actual.

KÁDI FERENC

călțunar ortopedic pentru bărbați și femei
Temesvár-Josefstadt, Hunyadi-ut 13.

Își recomandă depozitul său bogat asortat cu
ghete p. bărbați, femei și copii

calitatea cea mai bună cum și comande după măsură pelângă prețuri convenabile. Reparaturile se primesc pelângă prețuri ieftine.

Adolf Hemper Sibiu—Nagyszeben, Heltauerg 2.

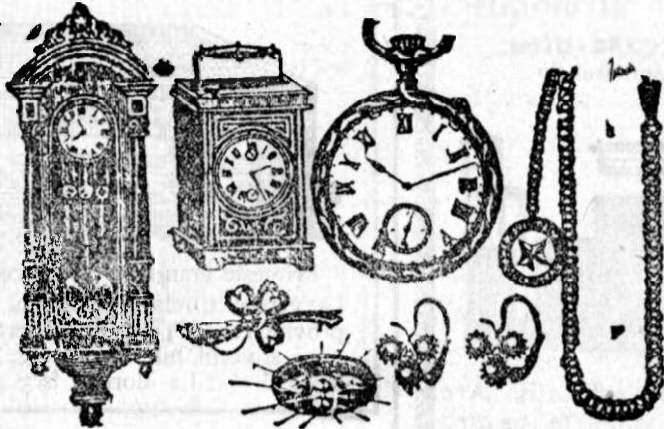
Cea mai punctuală firmă de expedare.

Recomandă on. public magazinul său bogat asortat cu fabricate excelente de **oroloage precise de aur și argint** pentru domni și dame precum și **bijuterii și obiecte de aur și argint** executate modern.

Schimbă și cumpără bijuterii vechi obiecte de aur, argint și nestemate.

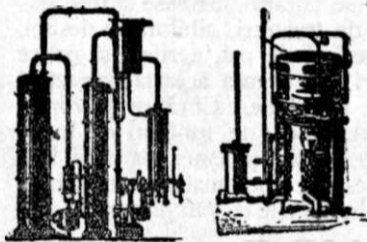
Atelier propriu : pentru lucrări de aurar și reparații de oroloage etc.

Comandele se execută prompt și cu : cea mai mare : punctualitate. —

Friedrich Ohnweiler hărăgar în Szászsebes, Ulița Petersdorfer Nr. 5.

Primește spre efectuare : instrumente de fabricare de spirt, cognac, licquer, țuică și instrumente de a condensa acestea. Mare magazină. Totfelul de instrumente și lucruri necesare la fabrici. Vase de **aramă roșie** pentru hoteluri birturi, instituțiuni etc.

Vase de fiert cafea, vase de spălat și curățit.

Mai departe primește și montarea și repararea **fântanelor artificiale** pe lângă prețuri moderate.

Comandele se execută din material de prima calitate.

Mașini de scris

IDEAL și ERICA.

GRAMOFONE

Mașini de cusut VERITAS.

(fabricație proprie) și cele mai solide părți constitutive : panglici de culoare, hârtie de copiat, ace, plăci etc. se găsesc la mehanicul :

George Barthelmie, Brașov, Weisz Mihály-u. 23.

Cel dintâi și cel mai bine asortat atelier mehanic din Ardeal. Atelier p. reparat mașini speciale de scris, de orice sistem de asemenea aparate mehanice fine etc. Școală de scris cu mașina.

Ioan Haag

tăietor de pile

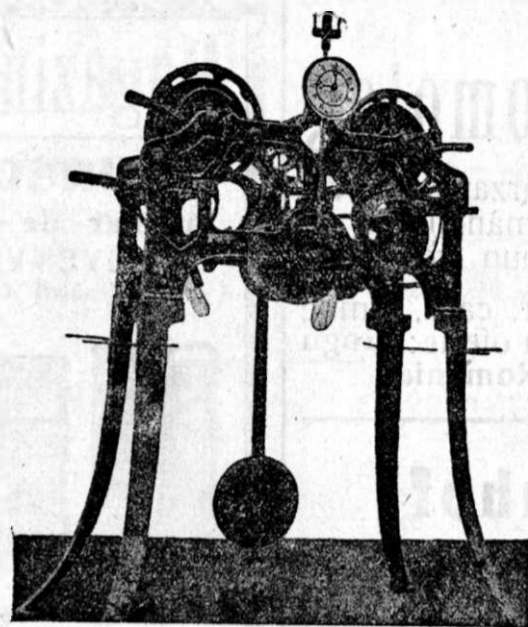
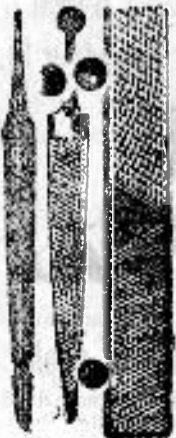
Timișoara-Josefin, Fröbel-u. 48.

Recomandă ferarilor și comercianților atelierul său de tăiat pile

bine aranjat, unde se pregătesc pile mici și mari din oțel vărsat de prima calitate ș. a.

Primește spre scobire **pile mici și mari** vechi și noi, pelângă prețuri ieftine.

Comandele se execută grabnic și prompt

Fabrică de ceasornice electrice și ceasornice de turn gr. Thorotzkai és Társa Rozgonyi és Lendvai Budapest, VII, Sziv u. 32

Pregătește

ciasuri pentru turn din material de seamă cu funcționare precisată, în orice mărime.

Ciasuri principale și laterale electrice, ciasuri vertizabile pentru școli și fabrici.

Ciasuri pentru castele, căștri și terase și jocul dangătului de clopote. — Primește reparații, precum și prefacerea ciasurilor vechi în ciasuri de turn cu salt de minut.

Cea mai mare și mai modernă fabrică de ciasuri electrice și de turn din Ungaria.

Ciasornicarii permanenți ai capitalei și furnizorii căilor ferate ungare și fabricilor de tutun și casei de amaret.

Premiat la expoziția gener. din Pies cu medalie de aur și la expoziția asociației industriale din țară cu diploma de onor.

Orologiu de buzunar

cu capac dublu, mecanism excelent

pentru 6 coroane

se capătă pe lângă garanția de 2 ani precum și totfelul de

reparații de oroloage

se execută cu prețuri convenabile la

H. Süssmann orologier

Sibiu—Nagyszeben, Reisparg. 11.

Nagy József, sculptor.

Fabrică cu instalații electrice de orice mobile din marmor, grănit, sienit și marmor de labrador în

Brașov—Brassó.

Primește spre efectuare orice lucrări de sculptură, precum și pietrii sepulcrale, monumente, mauzolee din orice fel de piatră. Comandele se execută grabnic și conștiințios.

Apa-ducte.

Ceice doresc apaducte ieftine să se adreseze la antepriza lui

Balázs Mihály, Marosvásárhely, Széchenyi-tér.

— Primește pelângă garanție orice lucrări din acest ram ca introducerea de apaducte și canalizare trebuincioasă pentru castele, comune, spitale, casării și școale. — Specialist în sondaj. — Primește pe lângă condiții avantajoase

ținerea în ordine și repararea caselor în cursul unui an. — Prospecte gratuite.

Se angajează pe anul întreg pentru ținerea în bună rinduală a caselor și pentru repararea bazinului closetului. Oferă aparatul pentru clătirea closetelor — noui care nu reclamă spese și de fiecare bucată dă garanția de 3 ani. —

Max. Ruck, tinichigiu
Sibiu — Nagyszeben, Heidengasse 9.

pregătește în atelierul său cu motor electric toffelul de lucrări p. zidiri, lucrări de tinichea, acoperșuri, acoperșuri de biserici și lucrări, lucrări de amol turnat pentru ornament, precum și pentru firmele de scaldat. Mărită mărimea ș.a

Nu mai e lipsă

să tunzi părul ciasuri întregi cu ajutorul foarfecilor și al piaptânului. Fiecare econom poate comanda pe o carte postală de seama familiei

Mașina de tăiat părul Solingen

pregătită din cel mai bun oțel. Foarfecile mașinilor noastre nichelate sunt ascuțite și ciselate cu mare îngrijire și astfel să și expediază, alăturându-se la o mașină și un piaptân de tăiat de 5 și 10^m un feder în rezervă, și olei de uns.

Expedierea se face și cu ramburs, ori trimițându-se banii înainte.

Prețul unei bucăți 6 cor., două bucăți se trimit franco (poșta plătită).

Frații LENGYEL Testvérek
magazin de expediție
KAPOSVÁR. (Somogy m).

Nagy Sándor, sculptor, Arad, Kossuth-u. No 4.
In stabilimentul de piatrărie a lui Mairovitz. :-

Execută și reparaază

lucrări de sculptură artistică

figurate și decorative precum și portrete după natură și fotografii, monumente mormântale, toffelul de produse ale industriei, apoi lucrări moderne sculptate pentru decorația zidurilor din teracotă, piatră, ghips, ciment și din alte materii pelângă prețurile cele mai ieftine și serviciu conștiințios.

= Th. Schmidt =

fabrică de ploiere

Sibiu — Hermannstadt, Reisergasse No 7.

Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele mai nouă și mai moderne

ploiere-entoutcas

(pt. soare și ploaie)
precum și

ploiere

de calitate excelentă
pentru domni și dame.

Comandele se execută prompt și cu punctualitate

Atelierul de fotografiat

MUSCHALEK

Brașov, Strada Porței No 27 (lângă Fleischer).

Atelier pentru fotografii artistice, tablouri, grupuri, de copii, moment și genre, fotografii sportive și arhitectice.

Executare de prima calitate la înmărirea de acvarel, pastel, și platinotipie până la mărimea naturală.

Fotografări afară de atelier și pe orice timp.
Comandele se efectuează repede și prompt.

Haas = Károly

primul armurar și optician din Szabadka, Egres-u. (Uri Kasinó).

Mare asortiment de **arme și biciclete**

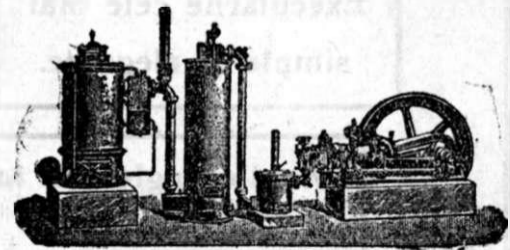
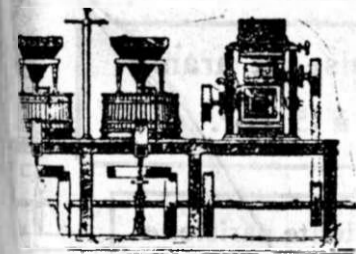
de cea mai bună fabricație precum și părțile constitutive ale acestora. Se primesc pelângă garanție și prețuri moderate toffelul de reparaturi de arme de orice soi, mașini de cusut, biciclete gramofone, mașini de scris, precum și prefacere armelor și orice lucrări din acest ram. Serviciu punctual și conștiințios

Societate acț. de mașini agricole și mehanice

(Mezőgazdasági és műszaki R. T.)

Nagyvárad, Rimánóczy-u. 1.

Mare depozit de mașini agricole și mehanice.

rează: mașini agricole și industriale, unelte, aranjamente, mașini de abur, motoare cu olei, benzin și gaz. mobile, articole calofornice, curcubete, pentru vin, Olei pentru mașini și cilindre.

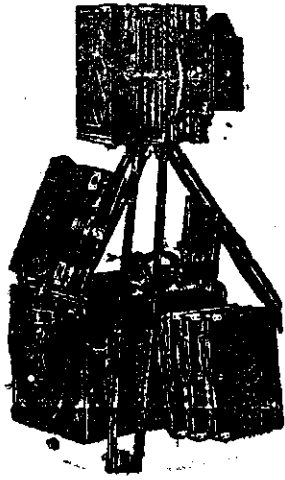
Toffelul de unsori pentru mașini, saci, ponevi, valtrapuri, ștreanguri și pălămare; curele pentru mașini, pompe, mașini pentru vin și viticultură precum și utensilii; stropitoare, îngrădături de sârmă, cumpene, desinfectorii și dulapuri de salvare.

Secție de electricitate și mașinării.

IULIUS TEUTSCH

Droguerie „La soare“ in

Braşov, Strada Claustrului 11.

Mare alegere în ceaiuri fine, cele mai bune rumuri, prăjituri pentru ceai, cognac, cafea naturală și prăjită, precum și esențe franțuzești și germane. Parfumerie, articole de toaletă, bandaje, desinfectorii, calii chimice, și vâpseli.

Mare depozit în aparate de fotografiat și articole necesare.

Cărți ilustrate cu vederi, ș. a.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

Gerstenbrein Tamás és Társa

sculptori și măiestrii pletrari.

Atelierul central al magazinei: Cluj—Kolozsvar, Dézsma-u. 21.

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din marmoră, labrador, granit, sienit etc.

Biroul central:

Sibiu—Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.

Filiale:

Déva și Nagyvárad.

Invenție senzațională.

Szabadalom
m. 3956.

Brevetat sub
No 3956.

Scutit prin
sub No 141.

ANTICOL

In atenția prășitorilor de vite!

ANTICOLUL e de un efect uimitor COLICEL
în contra:

Experiența de doi ani la regimentul I. de husari arată că în contra colicei nu există un alt leac mai cu efect decât ANTICOLUL, deoarece în toate cazurile și un prășitor ajunge ca să producă efectul așteptat. La cai în cazurile cele mai grave e destul un prav, vindecare la 1^{1/2} oră. La vite cornute 1 eventual 2 pravuri, vindecarea 1 oră. In propriul interes comandă o cutie, ca să o ai în caz de lipsă, costă 4 coroane (2 pravuri).

Se poate comanda la:

LABORATORUL ANTICOL

Mayer Ignác, med. veterinar șef reg. Braşov.

Kaiserl. und Königl.
Husaren-Regiment Kaiser No 1.

Certificat.

Subsemnatul am folosit preparatul dlui Mayer Ignác, medic veterinar de stat, la boala așa numită colică, atât a cailor mici cât și ai regimentului, cu un rezultat uimitor, pentru care, precum și pentru forma ușor de usat îl recomand cu căldură oricui.

Braşov, 21 Aprilie 1896.

(L. S.)

ss. Litke, colonel.

Atelierul lui WUNDER

Trusouri complete
pentru mirese.

Producțiuni exclusiv
locale și ieftine.

Execuțiile cele mai
simple și elegante.

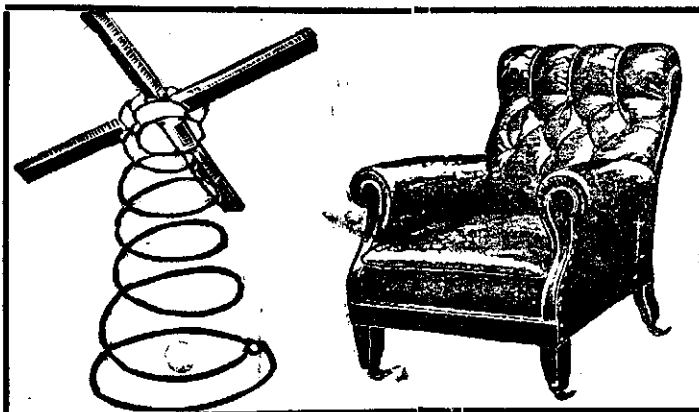
Mobile englezești în
toate culorile.

Garniturii din piele
de animale în culori.

din Timișoara-Cetate

Piața Losoncy-(Dom)-tér 12

:- vis-à-vis de casa comitatului. :-

Prin praxa mea de zece ani în străinătate mi-am câștigat plăcuta pozițiune și pot aduce la îndeplinire toate cererile on. public.

Depozit permanent de
Ottomane și Divane
lucrate solid și ieftin.

Efectueșc orice mobile
și lucrări aparținătoare
— acestui branșe. —

Decorațiuni ocazi-
onale elegante și ieftine

Cornise de aramă
à 5 cor.

Perini patente parisiene
lipsite de moli și de
praf cu prețuri ieftine.

Telefon 126. — Atelier de primul rang. — Execuție modernă. — Telefon